

**TARIFA REDUCIDA**  
**Franqueo Pagado**  
 Concesión 1605

Semanario Lituano Apolítico  
 Direc., Redac. y Administración  
 Independencia 2706, Bs. Aires  
 U. T. 45 - Loria - 1018  
 Dirección postal:  
 Casilla de Correo 303, Bs. Aires

# ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

„La voz de los Lituanos en la Argentina“ - Semanario Lituano de mayor difusión  
 REGISTRO NACIONAL DE LA PROPIEDAD INTELECTUAL No. 71526

Atskiras numeris 10 c.  
 PRENUMERATA: Argentinoj,  
 Pietų ir Šiaurės Amerikoje 5 pe-  
 zai metams, 3 pezai pusmečiui.  
 Lietuvon ir į kitas Europos val-  
 tybes — 7.00 argentiniski pezai  
 metams, 4 pezai pusmečiui. Ad-  
 reso pakeitimas veltui. Raštas ir  
 prenumeratas siūsti:  
 Casilla de Correo 303, Bs. Aires  
 ASMENISKAI KREIPTIS:  
 Independencia 2706, Bs. Aires

Nr. 484

BUENOS AIRES, KETVIRTADIENIS KOVO — MARZO 1 DIENĄ 1940 METŲ

METAI (AÑO) XII.

## KARO DEBESYS GAUBIA EUROPA, AZIJĄ IR VANDENYNUS

### MIRĖ NEPRIKLAUSOMY- BĖS KOVŲ VETERANAS, PRANAS KLIMAITIS

Vasario 1 d. vienoje Vilniaus ligoninėje mirė džiova vienas seniausių Lietuvos žurnalistų, Pranas Klimaitis, sulaukęs 57 metus amžiaus. Klimaitis, kilimo suvalkietis, jau 1905 metais aktingai dalyvavo tautiniame lietuvių ju dėjime ir sekretoriavo Didžiajam Vilniaus Seimui. Didžiojo karo metu buvo rusų kariuomenės karininku, aktingai organizavo lietuvių dalinius rusų kariuomenėje ir buvo vienas iš Sibiro lietuvių bataliono kūrėjų, vėliau buvo Maskvoj areštuotas ir tik 1920 metų rudenį grįžo į Lietuvą kaip buvęs ikaitas. Lietuvoje dirbo kariuomenės štabe, buvo Šaulių Sąjungos viršininku, aktingai dalyvavo Klaipėdos atvadavime ir keletą metų dirbo Klaipėdos lietuvių organizacijose. Buvo gabus publicistas. Prieš porą metų gavęs pensiją grįžo į Kauną gyventi. Pasunkėjusi džiovos liga, kuria jis negalavo keletą metų, privertė gydytis ligoninėje.

Klimaitis buvo vienas pirmųjų Lietuvos kariuomenės organizatorių.

### BAISI AUDRA LIETUVOJE, LATVIJOJ IR ESTIJOJ

Keliasdešimt žmonių tapo aužėista Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje 24 - II - 40, audros pasekmėje. Viesula užė 100 kilometrų per valandą greičiu ir daugiau. Nuplėšyta daugybė stogų, išversta medžių. Latvijos kurorte Kemerio (kurio vaizdas tilpo „A. L. Balso“ Nr. 481) audra sugriovė kelis viešbučius ir vasarnamius. Audros nublokštos namų dalys perkirto metro storumo ledą.

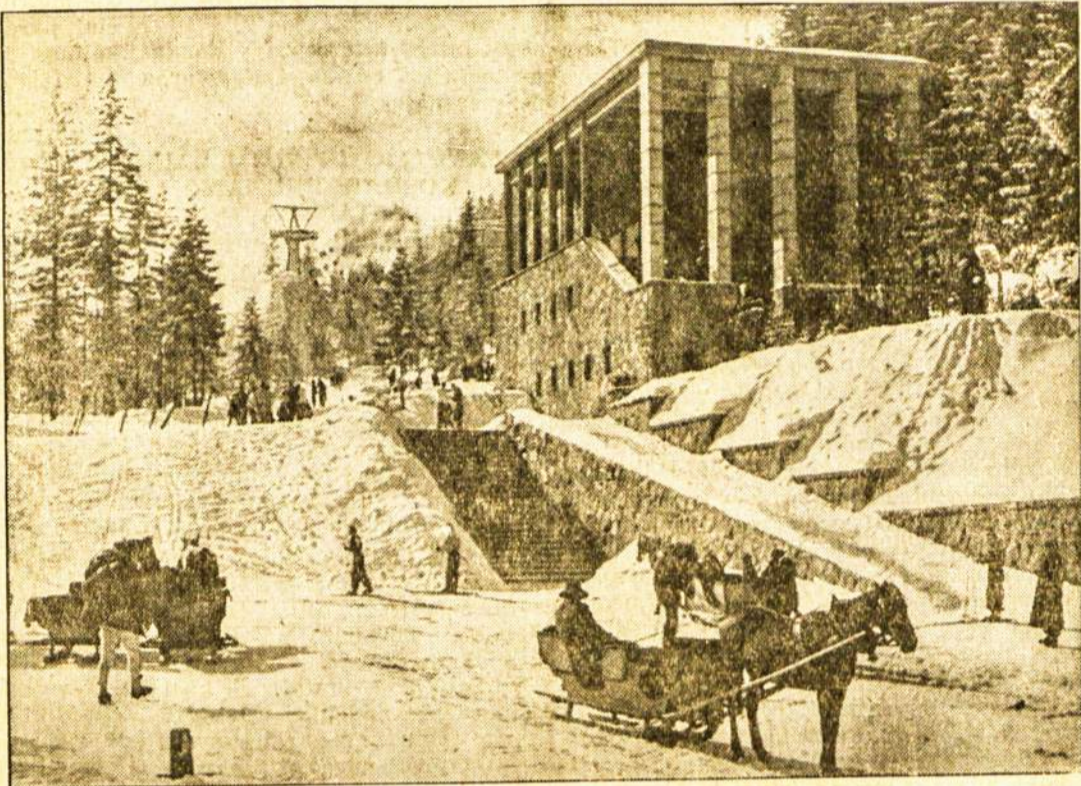
### GAISRAS SUNAIKINO PA- NEVEŽIO MIESTO LIGONI- NĖ

Havas telegrafo agentūra praneša iš Kauno, kad 20 - II - 40 Panevėžio miesto ligoninėje kilo gaisras ir pusę ligoninės pastatų visiškai sunaikino.

Subėgė žmonės iš liepsnų gelbėjo ligonius, kurių gaisro metu ligoninėje buvo 300. Gaisrininkams padedant, pavyko išgelbėti visus ligonius, kurie tapo sutalpinti privatiuose namuose Panevėžy ir taip tebegydomi.

Baisus šaltis kliudė gaisro gesinimo darbą, vienok panevėžiečiai neleido gaisrui išsiplėsti.

Policija tiria gaisro priežastis.



Baisūs šalčiai sukaustė sniegu apverstą Europą. Audra pereiją savaitę padarė daug nuostolių Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje. Sunkios žiemos suvarginti gyventojai laukia pavasario.

### VILNIUJE MIRĖ PRANAS KLIMAITIS

#### SKANDINAVIJOS IR PA- BALTĖS KONFERENCIJOS

Švedijos, Norvegijos ir Danijos u. r. ministrai, Gunther, Koht ir Munch, konferuodami Kopenhagoje 26 - II - 40 priėmė nutarimą, kuriame pabrėžiama Skandinavijos vieningumo stiprinimo reikalingas. Taipgi pažymima, kad Skandinavija brangina Suomijos nepriklausomybę ir įvertina jos gyventojų kovą už laisvę.

Kovo 14 dieną Rygoj prasidės Lietuvos, Latvijos ir Estijos u. r. ministerių konferencija.

#### VENGRAI EINA SUOMIAM TALKON

United praneša iš Paryžiaus, kad tūkstantis vengrų per Prancūzijos sostinę nuvyko Suomijon. Esą vengrai eina ginti suomių, kaip savo rasės brolių. Paryžiuje kalbama, kad Vengrijoje organizuojasi 10.000 vyrų, kurie eis talkon Suomijai, žinoma, jeigu dar spės, kadangi rusai vis tebesiveržia Suomijos gilumon.

Visos šios žinios paduodamos iš Paryžiaus. Budapešte jos užginčiamos.

Tibeto Dalai Lama 22 - II - 40 tapo karunavotas šešių metų amžiaus vaikėzas. Tai bus keturioliktas iš eilės Indokinijos pateptinis.

#### ŠVEDIJOS SAVANORIAI VYKSTA SUOMIJON

Rusams bombardavus Švedijos miestą Pajalą, daugybė Švedijos jaunimo vyksta Suomijon ir stoja savanoriais Suomijos kariuomenėn.

Maskva skelbia, kad Pajalą bombardavo ne Sovietų orlaiviai.

Vokietija siūlosi tarpininkaut suomių rusų konflikte.

Turkijoje pereitą savaitę vėl įvyko žemės drebėjimas. Kaiserio rajone žuvo 130 žmonių.

Anglijos orlaiviai bombardavo vokiečių karo laivus saloje Heligoland.

Švedai, norėdami ir dainai neteko daugiausia laivų iš visų neutralių valstybių. Vien vasario mėnesyje neteko arti šimto laivų.

Olandų laivas „Den Haag“ 8.971 tonų, „Alja“, „Tara“ ir „Petten PM 49“ vokiečių minų tapo nuskandinti vieną dieną, 21 - II - 40, nuvarant tokiu būdu jūrų dugnan 14.066 tonų.

### SUDEGĖ PANEVEŽIO MIESTO LIGONINĖ

#### RUSAI IR VOKIEČIAI IŠGA- BENTI IŠ TURKIJOS

Daug prekybinių ir industrinių reikalų turėjo Turkijos Respublika su Sovietų Sąjunga. Einant tų šalių sutartimis, Turkija buvo įsileidus visą eilę Rusijos technikų. Dar daugiau technikų Turkija turėjo pasisamdžiusi iš Vokietijos, savo talkininkės 1914 - 1918 metų kare.

Bet dabar, Turkijai nuėjus su demokratija, o Rusijai su Vokietija sudarius bendrą frontą, nebėr vietos pastarųjų šalių technikams Turkijoje. Dalis Sovietų technikų nepadorėjo grįžt į Sovietus, bet pati Turkijos vyriausybė grąžino visus, kad neturėti nesusipratimų su SSSR vyriausybe.

Londonė labai iškilmingai buvo sutikti anglų karo laivai „Exeter“ ir „Ajax“, laimėję kovą prieš vokiškąjį karo milžiną „Admiral Graf Spee“, nuskandintą ties Montevideo. Trečias anglų laivas „Achilles“ atplaukė į Auckland, Naujoje Zelandijoje.

### „KNARKIA PALIEPUS“ LIET. CENTRE

Šį sekmadienį 3 - 3 - 40, „Vilties“ teatro artistai vaidina begaliniai linksmą vieno veiksmo komediją „Knarkia Paliepus“. Artistai: Kapitonas Burskis — St. Džiugis, jo žmona Irena — E. Runimienė, tėvas — K. Runimas, „denčikas“ Dratevka — A. Karosas. Adresas: Tabarė 6950, Villa Lugano. Anksti suvažiuosieji patys išsikepa asado ir pasimaudo sūriame vandeny. Nuo pietų muzika, bufetas ir šokiai. Vaidinimai pavakare. Įžanga visiems laisva ir nemokama. Naudokitės grynų oru, nes vasara jau baigiasi.

### LINKSMĄ VAKARĄ V. ALSINOJ RUOŠIA

Susivienijimo Lietuvių Argentinoj Draugijos Antrasis skyrius šį šeštadienį, kovo mėn 2 dieną, 1940 metų, Valentin Alsinoje calle Portela 870 (kampas Peru), gražioje ir lietuvių labai apgyventoje vietoje „Brisas de Primavera“, maloniai kviečiame visus lietuvius atsilankyti į šią puikią vietą, kur galėsite labai linksmai ir maloniai laiką praleisti, išgirsti lietuviškų dainelių ir bus juokų iki usų, visą laiką griez puikus orkestras o tarpais ir poilsų laiku griez lietuviškos plokštelės. Privaziuoti labai patogų tramvajais 1, 2 ir 3; palieka tikta 2 kvadrant išlipant ant Peru; autobusas 12 — 5 kvadrant, visi tramvajai einą iš Retiro ir Puente Barracas; autobusas iš N. Pompeya. Pradžia lygiai 20 valandą ir tęsis iki 4 val. ryto. Įžanga vyrams 50 ct., moterims ir panelėms veltui. Savas bufetas, malonus aptarnavimas. Visų lietuvių maloniai atsilankant laukiame: Skyriaus Valdyba.

#### BUENOS AIRES POLICIJA SUEME 40 STUDENTŲ

Vidaus investigacijų viršininko Galatto parėdymu 23 - II - 40 tapo padaryta krata vienoje prekybos įstaigoje, Victoria 468. Ten rasta posėdžiaujant 40 studentų, kurie tapo nugabenti į Sección Especial, Gral. Urquiza 556. Areštuoti yra kaltinami priešvalstybiniam suokalbįj, „dirbė“ Hitlerio ir jo talkininkų direktivomis.

#### BREŠTA KOVA DEL RUMU- NIJOS ALIEJAUS

Rumunijos aliejaus (naftos — petroleo) rezervai domina visą pasaulį. Diplomatinėse kanceliarijose tas produktas dabar užima pirmą kalbų temą. Vokietija naudojo visas priemones, kad gauti privilegijas Rumunijoje, bet anglai su prancūzais taipgi nesnaudė. Ir galų gale rumunai nusistatė vienodai traktuoti visus pirkėjus.

Tokių Rumunijos nusistatymų vokiečiai nepatenkinti. Jie tik ir planuoja, kaip čia padarius, kad ginklo pagalba išspręsti ir Rumunijos aliejaus klausimą.

Sovietų Rusija koncentruoja savo kariuomenę Kaukaze. Manoma, kad Sovietai bandys okupuoti Irako aliejaus versmes.

Olandijoje suimta 24 Hitlerio šnipai.

### SOVIETŲ VĒLIAVOJ VAIZ- DUOJAMA BALTIJA IR SKANDINAVIJA

United telegrafo agentūra praneša, kad prie ežero Ladoga suomių paėmė rusų divizijos vėliavą. Esą toje vėliavoje yra išsiūta Baltijos ir Skandinavijos valstybės, t. y. Lietuva, Latvija, Estija, Suomija, Švedija ir Norvegija.

Prancūzijoje 21 - II - 40 paminėta 24 metų sukaktis nuo tos dienos, kada talkininkai sumušė vokiečius po Verdunu.

### TIRŠTEJA KARO DEBESYS VISOJ EUROPOS PADAN- GĖJ

Didelė anglų karo laivyno dalis susikongratavo prie Sovietų uosto Murmansko, kad neleist vokiečių laivynui įplaukti į tą Sovietų uostą. Laukiama baisaus susirėmimo.

Tarp suomių ir rusų eina žūtbutinė kova. Daugybė žmonių žūsta abejose pusėse. Atrodo, kad mažyteit Suomijai nebus lemta atsilaukyti, nors ir žada paramą anglai.

Turkija sukongratavo savo kariuomenę Sov. pasieny. Rusai taipgi sutraukė skaitlingą kariuomenę tan frontan.

Vokiečių prancūzų fronte susirėmimai dažnėja.

Tolimuose Rytuose taipgi bręsta karo dvasia. Japonai nesitenkina užgrobtomis Kinijos teritorijomis ir vis tebesiveržia gilyn. Japonai reikalauja rusų nesikišimo į Kinijos reikalus ir prašo koncesijų iš rusų. Jeigu juos rusai patenkins, tai turės stiprų sąjungininką Japonijos imperia- lizmo asmeny. Priešingame atveju japonai eis pulti rusus.

Atrodo, kad totalitarinis karas neišvengiamas. Ne tik Europos, bet ir Azijos žemėlapis gali žymiai pasikeisti.

Imperialistų ir diktatorių siautimas lemia baisų sunaikinimą žmonijai. Visur nuo karo daugiausia nukentės darbo žmonės.

#### HITLERIO KIRVIS DIRBA

Sausio 5, Klaipėdoje nukirsta galva Kaziui Venslauskui. Karaliaučiuje tą pačią dieną nukirstos galvos O. Britui, F. Krausei, H. Stomeriui ir H. Michalowskiui.

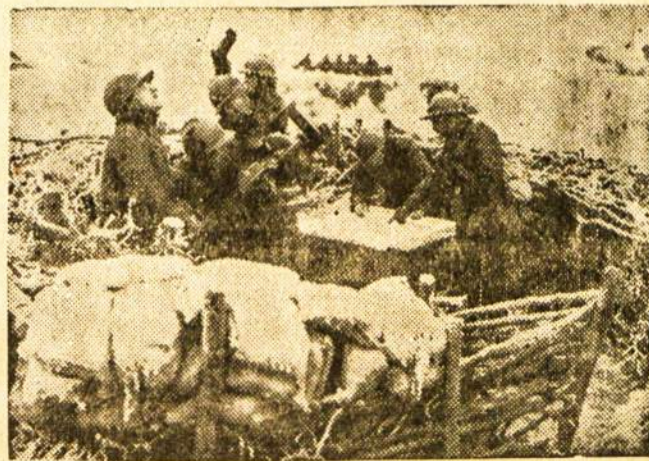
Berlynas praneša, kad anglai savo teritorijoje pereitą savaitę nukirto du vokiečių orlaivius.

Anglijos savanorių skaičius Suomijoje pabaigoje kovo mėnesio gali pasiekti 100 tūkstančių.

Danų spauda rašo, kad rusai sutraukė milijoną kareivių naujam Suomijos puolimui.



Vieton kūrybinio darbo, jie varomi žudyti.



Žemę kasinėja ne sėjai, bet žudynėms.

## PROF. VYTAUTO BACEVIČIAUS KONCERTAS VISAI LIETUVIŲ KOLONIJAI ĮVYKS „JOSE VERDI“ TEATRE, Av. ALMIRAN-

te Brown 736, Bs. Aires, šeštadienį, kovo 9, 1940. Pradžia 21 val. Programoje dalyvauja Genė Paulauskaitė, Augustas Iešmanta ir kitų mūsų menininkai. Po koncerto, galingam orkestrui griežiant, linksmi publikos šokiai iki 4 valandos ryto. Įžanga visiems po \$ 1,00. Visą koloniją širdingai kviečia atsilankyti į šį Prof. Bacevičiaus koncertą lietuvių kolonijai. RENGĖJAI.



# ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Bs. As., Kovo 1 d., 1940 metų

## URBŠIO IR SMETONOS NUOMONES APIE RUSUS

Sovietų Rusijos kariuomenė savo garnizonus turi šiose Lietuvos vietose:

- Alytuje,
- Prienuose,
- Suvalkų kalvarijoje,
- Gaižūnuose ir Naujoje Vilnėje.

Paskutinė vieta yra už Vilniaus, Lietuvai gražintoje Naujoje Vileikoje, kurios vardas pakeistas Vilne.

Sovietų kariuomenę maitina Lietuvos karo intendanta. Kokia valiuta Sovietai sumoka už maistą Lietuvoje, dar niekur nepaskelbta.

Kaip žinoma, Lietuvos tautininkų valdžios ilgametis užsieny reikalų ministeris, p. Juozas Urbšys, kelias atvejais yra pareiškęs, kad bolševikai yra Lietuvos valdžios draugai. Tą jis pakartojo metiniame Lietuvos tautininkų sąjungos suvažiavime, Kaune. Tai tokia yra ministerio Urbšo nuomonė apie rusus.

Dar labiau rusus išgria vėriausias tautininkų vadovas, prezidentas Smetona. Anot jo, Raudonosios Sov. armijos kariai atėjo į Lietuvą ne kaip jos priešai, bet kaip draugai.

Tautininkų pažangumas, jų atsinešimas link darbininkų laisvės ir demokratijos yra žiomas visiems. Del to ne visiems yra pareigū sutikti su Lietuvos tautininkų vadovybės nuomone. Su ja tegul sutinka diktatūrų šalininkai.

Jau atėjo laikas, kad masviečiai tapo priversti garbinti didžiausią darbininkijos smaugiką, su Stalinu susibūliavusį Hitlerį. Gal greit ateis ir tas laikas, kad lietuviškos Kremliaus davatkos pardavinės p. A. Smetonos medalikėlius.

## EUROPOS VALSTYBĖS PRASISKOLINĖ AMERIKAI

Laisvieji kultūringos Amerikos žmonės nešvaisto pinigų diktatūrų saualėms. Amerikiečiai dirba ir produkuoja, o besipešanti Europa bankrutuoja ir pešasi.

Dabar šiaurinė Amerika nepadaro Europai ginklų kreditan, bet tik už grynus pinigus. Kas nori kariauti, turi užsimokėti už to, kultūringo darbo įrankius.

Anot „Naujosios Gadynės“ dabar Europos valstybės Amerikai yra skolingos sekančiais:

Anglija	\$ 5.497.069.379,48
Prancūz.	4.180.628.819,88
Italija	2.024.150.441,19
Vokietija	1.250.870.431,25
Belgija	453.324.480,11
Rusija	394.992.092,46
Čekoslov.	165.762.044,80
Lenkija	263.166.398,70
Rumunija	63.999.476,67
Jugoslavija	6.1779.062,52
Graikija	34.523.635,29
Austrija	26.011.672,09
Armenija	23.803.104,11
Estija	21.029.440,02
Suomija	8.233.175,56
Vengrija	2.388.730,08
Latvija	8.668.365,93
Lietuva	7.760.608,08

Viso kartu tos valstybės yra skolingos Amerikai net \$ 14.497.161.340,22! Reikšcia, keturiolika bilionų ir apie 5 šimtus milijonų dolerių! Tai stambi suma pinigų.

Pastebėtina, kad USA taip pat skolinga labai dideles sumas Europai, ypatingai didžiajai Britanijai, iš nepriklausomybės kūrimosi laikų. Bet federalinė šiaurės Amerikos Jungtinių Valstybių vyriausybė liepia kreiptis į tas valstybes, kurios užtraukė paskolas dar prieš tų valstybių suėjimą į sąjungą, o kada kreipiamasi į tās valstybes, tai jos atsako, kad reikia kreiptis į federalinę vyriausybę. Šia tema buvo filpės jau prieš keletą metų ilgas straipsnis su daug statistinių davinų, argentiniečių žurnale „Caras y Caretas“ ir jo J. B. vertimas truputį vėliau tilpo „Lietuvos Žiniose“.

## ŠLAMSTISKA VOKIETIJOS FAŠIZMO PROPAGANDA

Į mūsų rankas pateko Vokietijos hitlerininkų ispanų kalboje atspausdintas pamfletas. Jame atsikreipiamai į Pietų Amerikos tautas, „suraminant“ jas, kad „didysis Hitleris“ sutvarkys Ameriką.

Ciniško teksto didžiausią dalį sudaro fašistų pasigyrimas. Girdi „teutonų valstybė jau užčiaupė burną toms mažytėms savo kaimyninėms tautoms, kurios neturėjo turėti nė balso, nė balsavimo teisės, kokis pridera atsakomings tautoms“.

Toliau sakoma: „Žemesnes rases didysis Hitleris sutvarkė su ginklu Europoje; nenusiminkite amerikiečiai, jis ir jus sutvarkys“.

Banditiškas pamfletas šūkiu „Heil Hitler“, pasibaigia, o pirmame puslapy išpieštas Pietų Amerikos žemėlapis, virš kurio riogso vokiškas tauras ir kruvinasis Hitlerio pasisavintos emblemos — svastikos ženklas, visas baltas, raudoname dugne.

Gaila, kad ir lietuviuose yra to brudo šalininkų.

## KOLONIZACIJA ENTRE RIOS

Entre Rios provincijoje virš 10.000 žemdirbių šeimynų dirba jų nuomojamoje žemėje. Tos provincijos valdžia prieš 5 metus paskelbė dešimtmečio planą apgyvendinti 6.000 žemdirbių šeimynų 100.000 hektarų plote.

Jau praėjo lygiai pusė dešimtmečio laiko. Tos provincijos valdžia sudėjo \$ 3.800.000 ir kolonizavo vos 36.000 hektarų. Tame plote apsigyveno vos 500 žemdirbių šeimynų. Didelio progreso jos nepasiekė dėl to, kad valdžios kolonizacijai nepavyko nupirkti žemdirbystei tinkamiausios žemės.

Dabar pati E. Rios prov. valdžia susirūpino, kad artroji dešimtmečio plano pusė būtų produktines kolonistams ir pasekmingsnė kolonizacijos plano vykintojams.

## KARININKAI KAREIVIUS „BYDLomis“ VADINA

Zymus USA lietuvių sportininkas, Lietuvos tenisistų instruktorius J. J. Zukas, del Europoje vykstančio karo grįžęs į Chicago, 3 - I - 40 „Naujienoje“ rašo:

„Lietuvon subėgo tūkstančiai lenkų. Subėgo kareiviai, subėgo paprastai žmonės, subėgo ir ponija. Geriau pasakius ponija suvažiavo — Lincolnais, Buikais ir Chrysleriais. Vietomis kareiviai bandė priešintis, bet Lietuva visus nuginklavo ir uždarė internavimo stovyklose. Civiliai pasiliko laisvi. Su paprastais lenkais, „pilka liaudim“ ir eiliniams kareiviams lietuviams netur daug vargo, bet su „šlachta“ ir karininkais tai bėda. Jie švaistosi po Kauną išdėdžiai ir užgaulioja patarnautojus krautuvėse ir kitose įstaigose, jeigu juos lietuviškai užkalbina. Kolioja kodėl lenkiškai nešmoksta. Karininkai šaukė gvoltu, kai Lietuva nutarė juos internuoti kartu su paprastais kareiviais. „Ka, mes kartu su „bydlu“ turim būti“. Galvijais vadino savo kareivius. Triukšmavo kai nebuvo kas jiems batus nuvaksuota. Dar ir dabar eidami gultu, jie kas vakaras palieka savo batus už durų nuvaksavimui. Keisčiausia, kad visi tie karininkai turi teisę atvykti Kaunan. Pasirėdę civiliais rūbais jie susirenka Kavinėje ar kokioje kitoj panašioj vietoj, paprastai nusigeria ir susimuša“.

Lenkų oficeriai naktimis padeda batus už durų, kad kas juos nuvalytų, bet „bydlo“ nevalo. Žukas sako, kad Lietuvos valdininkai tiems šunponiams per daug pataikauja. Beje, 1.500 „bydlų“ ir „ponų“ išsiveža Sovietai į jų gimimo vietas, o iš ten gal išgabsis į Donbasą anglių kasti, kur toj srity jau dirba kelesdešimt tūkstančių buvusių Lenkijos ponų.

# L I E T U V O J E

## UZ NEVOKIŠKO RADIO KLAUSYMA KLAIPĖDOJ NUBAUSTA LIETUVOS PILIETĖ

„Mem. Dampfboot“ rašo: „Per ypat. teismo posėdį, kuriam pirmininkavo Karaliaučiaus apyg. teismo teisėjas Šteineris, 3 val. buvo nagrinėjama smulkios maisto prekybininkės Onos Piauolienės iš Vitės byla už užsienio radijo klausymą ir gandų skleidimą. Kaltinamoji, kuri yra Lietuvos pilietė, nuteista pagal prokuroro reikalavimą 2 met. sunkių darbų kalėjimo.“

Teisiamoji kilimo iš Klaipėdos krašto. Jos tėvai turėjo Kintuose žemės sklypą. Ištekė jusi už lietuvių — pasienio policininko — ji įsigijo Lietuvos pilietybę. Tačiau ši santuoka iširo. Persiskyrus su vyru, ji ligi suėmimo dienos gyveno su savo abiem vaikais Vitėje, prie Klaipėdos, kur laikė mažą maisto ir smulkių prekių parduotuvę.

Pagaliau „M. D.“ pamokinančiu tonu pateisina minėtos bausmės dydį Piauolienė ir įspėja kitus Klaipėdoje ir jos krašte gyvenančius svetimšalius, kad už bet kokį prasizengimą naujiesiems parėdymams būsią smarkiau baudžiama.

## LABAI SUMAŽĖJO KNYGŲ LEIDIMAS LIETUVOJE

Pereitę imetai buvo sunkūs ir lietuviškai knygai, nes del įvairių politinių sukrėtimų knygų leidimas ir pirkimas žymiai sumažėjo. Tik metų pabaigoje kiek atgijo. Knygų leidimo būvė „Sakalas“ pernai išleido 60 veikalų: iš originalinės poezijos Bernarđo Brazdžionio, Br. Buivydaitės, J. Krūminio, Dr. Pumpučio, Adomo Lasto, Stasio Santvaros, S. Neries ir K. Jakubėno; iš originalės beletristikos išleido St. Būdavo, Lazdynų Pelėdos, J. Paukštelio ir M. Vaitkaus romanus, N. Mazalaitės, D. Čiurlionytės, L. Šlapelienės ir K. Jankausko — Janonio apysakas, A. Poškos kelionių nuo Baltijos iki Bengalijos aprašymus, 2 tomus ir iš scenos veikalų S. Kapnio vieną komediją. Kiti leidiniai verstiniai ir mokyklų vadovėliai.

## SIMTO DVARŲ ŽEMĖ ISDALINAMA BĖŽEMIAM

Vilniaus srities žemės tvarkytojas pareiškė, kad iki pavasario jau bus paruošta parceliacijai per 100 dvarų. Prie parceliacijos darbų dirba apie 50 matininkų ir keli kultūrtechnikai. Žemės gaus pirmo eilėje Lietuvos piliečiai: mažažemiai, dvarų kumečiai, žemės drabininkai. Žemė gauti jau yra padavę prašymus keli šimtai žmonių. Vilniaus priemiestyje, Neries upės vingyje, yra puikus pušynas, vadinamas universiteto botanikos parku, ir dvarelis su sodais, vištynu, avynų ir pavyzdiniais bandomaisiais daržais, viso 126 ha žemės. Kadangi Vilniaus universitetas sau pasilaiko tik botanikos sodą, tai dvaras manoma perleisti Vilniaus miesto savivaldybei, su sąlyga, kad pušyną — parką paliktų vieša nemokama sveikatos ir poilsio vieta visiems Vilniaus gyventojams. (Lenkai už įėjimą į parką imdavo iš kiekvieno po 10 grašių mokesčio).

## VILNIAUS MIESTO PLO. TAS

Paskutiniu metu patikrin tai duomenimis, Vilniaus miestas užima apie 11.000 ha plotą. Pačiai Vilniaus miesto savivaldybei nuosavybės teisėmis priklauso per 2.084 ha.

Ir iš tolimiausių Argentinos dalių laukiame korespondencijų iš lietuvių darbininkų gyvenimo.

## LIETUVOS RAŠYTOJŲ DRAUGIJA TURI 108 NARIUS

Lietuvių Rašytojų Draugija turi savo narių viso 108 asmenis, kurių 81 tikrieji nariai, 12 narių kandidatų, 10 narių bendradarbių, kurių 5 ne Lietuvos piliečiai, ir 5 garbės nariai. Iš narių ir kandidatų 61 gyvena Kaune, 12 Vilniuje, kitose Lietuvos vietose 18 ir užsienyje 7.

LRD Literatūros Fondas turi tik 7 narius rėmėjus arba mecenatus.

## SANDĖLIŲ IR BUTŲ LAUKO DARBININKAMS STATYBA

Nemiškinguose rajonuose gyventojams mišku aprūpinti steigiami prie geležinkelių specialūs sandėliai, iš kurių gyventojams miško medžiaga bus pardavinėjama be varžytinių. Šiuo metu tokie sandėliai jau veikia Vilkaviškyje, Kalvarijoje, Joniškėje, Pasvalyje ir Marijampolėje. Greitu laiku tokie sandėliai įsteigiami Kėdainiuose, Rokiškyje, Skuode ir Linkuvoje.

Pereitais metais ūkininkai, su žemės ūkio rūmų pagalba, pastatė 280 butų lauko darbininkams (1938 m. buvo pastatyta 202 butai), iš kurių pusė yra mūriniai. Daugiausia tokių namų (kumetynų) pastatė Panevėžio apskrities ūkininkai — 60 butų, Šiaulių apskr. — 35, Mazeikių — 15 butų ir pan.

## PONAI BAIŠIAI UŽTERŠĖ PALANGĄ

„A. L. Balse“ jau tilpo Dr. J. Šliupo straipsnis apie lenkų parodytą „kultūrą“ Palangoje. Dabar „Elta“ praneša: Palangoje nuo pat Lenkijos sugriuvimo laikyti apie 4 karių ir policininkų, jau pradeda aplėsti patalpas ir išsivasarinio pabaigos visi lenkai iš Palangos bus iškraustyti į kitas jiems skirtas koncentracijos vietas. Palangos vilų rajonas, kur jie gyveno, yra pastebimai nukentėjęs, taigi teks gerokai pridėti ir paims laiko, kol vėl apsisvalys ir apsivarkys, kad sezonui pradedėjus būtų galima priimti vasarotojus.

## SIDABRINIŲ LAPIŲ ŪKIAI LIETUVOJE

Šiuo metu Lietuvoje yra jau 18 juodųjų sidabrinųjų lapų ūkių, kuriuose auginama per 800 lapų; be to, yra 10 audinių auginojų, kurie turi per 400 žvėrelių, ir 20 auginojų, kurie laiko apie 300 nutrijų. Praėjusiais metais buvo rinkai atiduota 700 juodųjų sidabrinųjų lapų, už kurių kailius gauta apie 180.000 litų. Brangiųjų kailių žvėrys Lietuvoje pradėti auginti dar tik prieš keletą metų.

## STATYS MODERNIŠKAS KROSNIS, KAD TAUPYTI MIŠKO MEDŽIAGĄ

Lietuvos valstybinių ir privatiškų miškų plotas apima 1 milijoną ir 40 tūkstančių ha. Turėdamas 18,5 nuošimčių miškingumo, Lietuva yra 17 vietoje Europoje. Valstybiniuose miškuose 1938-1939 m. buvo iškirsta 3.445.528 kietmetrių, kurių 72 nuošimčiai parduota gyventojų reikalams, 13 nuošimčių perleista įstaigoms ir eksportui. Už miškų ūkio gaminius užsienyje paskutiniu laiku gauna ma apie 30 milijonų litų per metus.

Kadangi miško ištekliai Lietuvoje nėra dideli, o pareikalavimai dideli, tai Žemės ūkio ministerija nusistatė feškoti priemonių krašto miškingumui padidinti, miško medžiagą suvartojimui sumažinti. Nuo ateinančio pavasario visi ūkininkai bus paskatinti apsindeinti mišku žemės ūkiui netinkamus plotus, šlaitus, keklus, sodybas ir tt. Ministerijos instruktoriai duos patarimų, kaip tai atlikti. Didesnius žemės ūkiui netinkamus plotus žemės ūkio ministerija iš ūkininkų atpirks ir pati apsindeins miškais. Kuriai sutalpuoti žemės ūkio ministerija gyventojus skatins statyti tinkamesnes krosnis.

Galutinai apskaičiuota, kad atgavus Vilniaus sritį Lietuvos teritorija padidėjo 665.600 hektarais, kurių tarpe yra apie 180.000 ha miško ir apie 80.000 vandenų, o visa kita dirbama žemė. Miškų plote apie 50.000 ha yra nusavinta iš didžiųjų dvarų.

## ŠVIEKŠNOS APYLINKESE

Netekus Klaipėdos krašto, švieškna skaudžiausiai tai pajuto, nes liko visai be susisiekimo kelių ir dabar jai iki artimiausios geležinkelio stoties yra apie 60 kilometrų. Todėl visos apylinkės kultūrinis ir ekonominis gyvenimas pradeda apstingti. Švieškėnos valsčiaus visuomenės atstovai lankėsi pas Susisiekimo ministerį Kaune, prašydami nutiesti plentą, kurs sujungtų švieškėną su žemaičių plentu per Veviržėnus, Endriejavą arba per Kvėdarną, Laukuvą. Švieškėniai apsiima patys pristatyti plentui reikalingą medžiagą — akmenis ir žvyrą ir prašo dar šiemet nustatyti būsimoj plento kryptį ir leisti pradėti ruošti medžiagą.

## 80 SKIRTINGŲ LAIKRAŠČIŲ

ir žurnalų iš Lietuvos ir USA mainais gauna „A. L. Balsas“. 10 skirtingų laikraščių egzempliorių siunčiamas paštu visiem, kas atsiončia pašto markutėmis ar pinigais vieną pežą. Adresuokite: „A. L. Balsas“, Casilla de Correo 303, Bs. As.

## SPAUDOS FONDAS NUVEIKĖ DIDELIUS KULTūros DARBUS

Spaudos Fondas pereitais 1939 m. išleido daugiausiai grožinės literatūros ir kitų sričių lietuviškų knygų per 70 pavadinimų, 265.000 egzempl. tiražo. Nuo 1923 iki 1939 m. pabaigos Spaudos Fondas išleido viso 2.608.000 egzempl. tiražo už maždaug 3.107.000 litų vertės. Į knygų leidimą įdėjo kapitalo 1.304.000 litų, honorarams išmokėjo 600.000 litų. Spaudos Fondo sandėliuose yra sukrauti komiso sąlygomis Universiteto ir Svetimio ministerijos knygų leidiniai, be to, kaikiurių kitų leidyklų knygos, viso per 3 milijonus litų kataloginės vertės.

Spaudos Fondas 1941 m. spalį 20 d. švęs savo 20 metų sukaktį. Jį pradėjo prieš 19 metų įsisteigęs mokytojų kooperatyvas „Spaudos Fondas“, pasiskolinęs 4.000 ostmarkių. Šiandien Spaudos Fondas turi: savo kapitalo apyvartą per 7 milijonus litų, o pernykščių metų balansas siekė per 11 milijonų litų. Pernai pastatė Kaune, Vytauto prosp. 23, savus rūmus, kurie su sklypu kainavo 850 tūkstančių litų. Neišmokėtų skolų beliko 250.000 lt. Spaudos Fondas turi savo: 1) Centro urmo prekybą ir sandėlius, 2) 13 knygynų skyrių visame krašte, 3) Mokslo priemonių prekybos skyrių, 4) Užsienį spaudinių skyrių, 5) Medicinos reikmenų prekybos skyrių, 6) Radio prekybos skyrių, 7) Popieriaus gaminių dirbtuves ir knygrišyklą, 8) Litografiją ir tipografiją, 9) Cinkografiją, 10) Fotolaboratoriją ir 11) Optikos stiklų dirbtuvę. Visose šiose įmonėse dirba 163 tarnautojai ir 130 darbininkų, kurių daugelis yra su aukštomis kvalifikacijomis ir moksliniu pasirušimu. Visą Sp. Fondo veiklą vykdo 266 narių rinkta 7 asmenų valdyba su pirmininku Survila, direktorium B. Zygeliu ir atsakingais skyrių vedėjais priešakyje.

Šiais metais Sp. Fondas yra numatęs išleisti jau apie 40 veikalų, kurių tarpe pažymėtini V. Krėvės „Dainavos šalies senųjų žmonių padavimai“ ketvirtą laidą, J. Keliuočio romaną „Svajonės ir siaubas“, V. Žilionio apysakas „Svetima Moteris“, Stasės Vainėkienės „Pabėgėlis užrašas“, K. Borutos naują romaną „Prošvaistės“ IV knygą, Kazio Binkio poemą jauniems „Keistutis pas Gediminą“, Stepo Zobarsko „Ganyklų vaikai“, A. Juškevičiaus ir J. Maceikos „Vilnius ir jo apylinkės“, dr. M. Vorobjovo „Vilniaus menas“, Šinkūno „SSSR geografija“, kelias biografijas ir t. t.

Argentinos lietuviai remkite ir palaikykite tas Argentinos lietuvių prekybos ir pramonės įstaigas, kuriuos skelbiasi „Argent. Liet. Balse“.

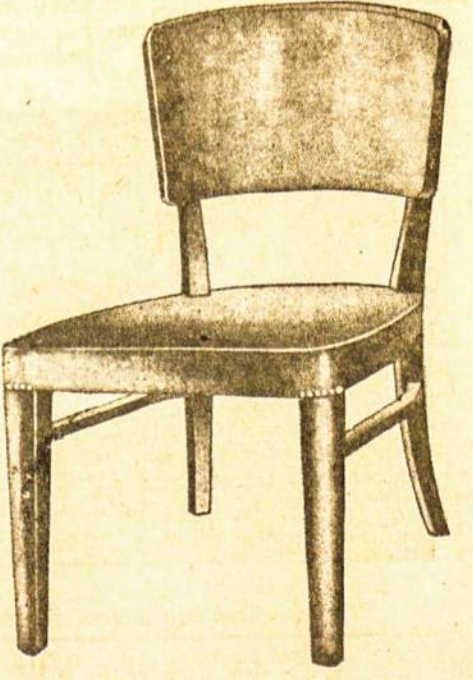
## PIRMUTINIS ARGENTINOJE Lietuvių Stalų ir Kėdžių Fabrikas

### ŠULNIS & GEIGAS

SAVININKAI

Sali 64 - 68. U. T. 61 - Corrales - 3275 Bs. Aires

Jau nuo 1931 metų dirba visokių stilių kėdes ir stalus Sąžiningu darbo išpildymu fabrikas išaugo iki to, kad jame jau dirba 40 kvalifikuotų darbininkų, didžiojoje lietuvių. Dastatome į namus ir duodame nuolaidas lietuvių šeimynoms. Pirkite tiesioginiai iš mūsų fabriko, nes nusipirkę krautuvėse mokate daug brangiau už tas pačias mūsų fabriko gamybos kėdes.





J. J. Lazdauskas.

# Jaunimas ir Mokslas

PAVYZDINGI TĖVAI PRASKINA KELIĄ VAIKAMS

Ivertindami šalies Nepriklausomybę, įvertinkime mūsų tautos narių užsieniuose pastangas prasimušti į gyvenimo viršūnes.

Šešioliktoji Vasario Lietuvoje apvaikščiojama paradomis, prakalbotomis, dainomis, muzika ir tt. Tą dieną visa mūsų tauta susikaupia, galvodama apie savo didingą praeitį ir ateitį. Įdomu yra kaip mūsų tauta gyveno praityje, bet dar įdomiau kaip ji gyvena rytoj? Apie mūsų tautos ateitį

valandas su didžiausiu akylumu sekant publikai, kuri buvo užpildžiusi konservatorijos salę. Malonu buvo žiūrėti, kaip vienintėlė toj konservatorijoje lietuvaitė, garbingai atstovavo lietuvaičių ir visos mūsų jaunosios kartos vardą, išlaikydama egzaminus pirmąją. Publika sujudo teirautis Onytės tautybės (mat



**PANELE ONYTE MOCKUTE,** pirmoji diplomuota Urugvajaus lietuvaitė profesionalė muzikė, dedikavusi šį savo paveikslą „Argentinos Lietuvių Balsui“.

mes ir gal tiksliausia, galime spręsti iš mūsų jaunosios kartos. Jei toji jaunoji mūsų karta bus paruošta gyvenimui, tai yra, jei ji bus gražiai išauklėta, turės paruoštą žmonių kadrai įvairiausiose gyvenimo srityse, — moksle, mene, muzikoje, technikoje, literaturoje, pedagogijoje ir t. t. tai mūsų tauta kils į viršų visose gyvenimo srityse, jos vertė pasaulio akyse nuolat didės.

Bet tą lietuvių jaunąją kartą gyvenimui (tautai ir sau) tinkamiausia gali paruošti tėvai, jų rūpestingumas, susipratimas ir pastangų nesigailėjimas savo veikų mokslinime. Kad ateitis būtų šaiki, reikia stengtis dabar.

Vasario šešioliktoji š. m. ypatingai mums primena tai, apie ką čia dabar kalbame. Tą dieną „A. L. Balso“ skaitytojo Viktoro Valiulio podukra, **Onytė Mockutė**, išlaikė egzaminus ir gavo **solfėjo profesorės titulą** konservatorijoje Instituto Musical Urugvajo, Av. 18 de Julio 1750.

**Onytė egzaminavo 11 profesorių**

Visi sutiks, kad būti kokiū nors profesionalu yra labai naudinga, o dar labiau garbinga, ypač darbo šeimai, kuri savo sunkiai uždirbtais centais sugeba duoti savo vaikams, savo tautai, šviesesnę ateitį, tą rytojų apie kurį galvoja kiekvienas žmogus, kiekviena tauta.

Bet toji gražesnė atskiro žmogaus ar tautos ateitis visuomet reikalauja ir reikalaus ypatingų pastangų, pastangų ekonomiškų ir individuališkų, aiškiau sakant, pastangų ištesėti ekonomiškai tėvams ir pastangų ištesėti individuališkai vaikams.

Ponų Valiulių, kaip tėvų pastangas įrodo jų ekonomiškas ištesėjimas, gi Onytės individuališką ištesėjimą — egzaminai, kurie buvo išlaikyti vasario 16 d. š. m. egzaminuojant 11 profesorių su švietimo Ministerijos atstovu priešaky. Egzaminai truko beveik dvi

li būti peršturkštus jautriai muzikališkai Onytės sielai.

**Netikras tėvas, bet tikrai tėviškas**

Kalbant apie Onytės Mockutės laimėjimus, verta prisiminti Onytės biografiją, kuri labai daug žmoniškumo pavyzdžių turi.

1929 m. poniai Mockienei (dabar Valiulienei) atvažiavus į Urugvajų su 4 m. amž. dukrele Onyte, teko matyti daug vargo. Onytės mamytei dirbant virėja pas vietinės šeimos, kai kurį laiką jos mažajai dukrelei teko būti valdiškoje vaikų prieglaudoje, kurioj kartus gyvenimas Onytei dar ir šiandien atmintinas. Našlaitiškas Onytės vargas ir niūrus prieglaudos gyvenimas pasibaigė, kada jos mamytė, likusi našle, ištekėjo už Viktoro Valiulio, kuris, nors ir netikras tėvas, bet yra tikrai tėviškas ir gali būti pukiū žmoniškumo pavyzdžiu tiems tėvams, kurie prageria savo vaikų ir savo tautos gražią ateitį, apie kurią visi galvoja tik ne visi stengiasi pasiekti. Menas reikalauja mokslo. Ypač daug mokslo reikalauja proletarinis menas. Kitaip jis ne menas.

Gal buvo turtingas Valiulis? Visai ne. Toks pat darbininkas kaip ir daugumas Urugvajaus lietuvių, kurie dirba pas kitus. Pradėjo gyventi iš penkių pirštų, bet tvarkingas šeimos gyvenimas ir susiklausymas apvainikavo laimėjimais visą šeimą. Šiandien V. Valiulis, nors dar dirba Boston kavinėje, bet jau administruoja du didžiuliu namu ir pajamos žinoma, daug didesnės. Didžiausias jų troškimas ne namus ir žemes pirkti, bet duoti Onytei kuo aukštesnį mokslą, kad ji, ištekėjusi už lietuviu (taip sako jos mamytė) būtų tikrai laiminga ir naudinga sau ir savo tautai.

Onytė Mockutė gražiai kalba lietuviškai, gyvena puikiuose kambariuose, didžiulioje savo tėveliais ir savo tauta. Yra jau dalyvavusi lietuvių parengimui programose, bet jos žodžiai dar daugiau žada: „Aš šiandien dar negaliu būti taip naudinga savo tėveliams ir savo tautai, bet rytoj tai tikrai būsiu!“ — sako Onytė.

Apie Onytės egzaminus gražiai paminėjo ir žurnalas „Mundo Urugvajo“, patalpinęs jos fotografiją su palankiu lietuviams prierašu. „A. L. Balso“ redakcijos korespondentų ir skaitytojų vardu sveikinu Onytę ir jos tėvelius už pasišventimą lietuvių ir kultūringai lietuvių ateičiai.

Onytė Mockutė su savo tėveliais gyvena: calle Juan M. Blanes 1079, Montevideo, R. O. U. Šioj ar kitoj srity studijuojantiems lietuviams patartina susirašinėti ir viens kitą pasveikinti su laimėjimais moksle.

Montevideo, Uruguay.



**PRANAS KRAPOVICKAS JR.** žinomas pianistas, Buenos Aires universiteto inžinerijos fakulteto III kurso studentas, kuris maloniai sutiko dalyvauti prof. Vytauto Bacevičiaus koncerto programoj, 9. III. 40 „J. Verdi“.



**GENE PAULAUŠKAITĖ,** teatro „Marconi“ artistė, kurią pamatysime „José Verdi“ teatro scenoje kitą šeštadienį, 9 - III - 40, kaip maloniai dalyvė prof. Vytauto Bacevičiaus koncerto Argentinos lietuvių kolonijai.

EN SU NUEVO Y CIENTIFICO ENVASE

TUBO 1.30



4 TABLETAS 30 CTS.

**YO LO TOMO**

## SUOMIAI DEMOKRATAI

„Paniūrusi gamta. Jos grožiu stebisi baugščiūdamasis žvilgsnis“, — taip rusų poetas Tiutčevas apibūdino Suomijos peizažą.

Ir tikrai ji tokia yra. Švino spalvos jūra, ežerai, miškai, granitas...

Tačiau gražūs miestai, nepaprastai švarūs kaimiečių nameliai, erdvios mokyklos, kooperatyvai — kooperatyvėliai, daugybė įvairiausių laikraščių ir žurnalų sako, kad čia gyvena darbšti, kultūringa tauta.

Suomijos gamta paliko žymių pėdsakų gyventojuose. Kovoje su nepalankiomis jų sąlygomis, susikūrė suomių tipas. Suomis kieta būdo žmogus; darbštus, atkaklus, sąžiningas, tvarkingas. Suomis nemėgsta daug kalbėti, bet jei pasako, tai lyg kirvių nukirsta. Suomis myli savo jūrą, miškus, ežerus, pelkėtas ganyklas, nederlingą žemę, kurią žiema dengia sniego kalnai.

Nedaug terasi tautų, kurios taip, kaip suomiai, mylėtų savo seną, gražią kalbą.

Suomiai susipratusių ūkininkų ir darbininkų tauta. Laisvės ir demokratijos idėjos bei šūkiu rado puikią dirvą Suomijoje.

Suomiai negali įsivaizduoti savo gyvenimo be politinių ir pilietinių teisių, be seimo. Suomija, kaip nepriklausoma valstybė, gyvuoja tik ant rąjų dešimtmetį, bet ir Rusijos imperijos dalimi būdama, ji turėjo autonomiją, kurią organizuoti ir ryžtingai gyventi nuo visų carinės valdžios pasikėsinių.

Kovoje už savarankaus gyvenimo teisę dalyvavo visa suomių tauta tikra to žodžio prasme. Nuostabus suomių sugebėjimas organizuoti pasyviai priešintis stebino visą Europą. Ne kartą carinė valdžia su savo milžiniška karine jėga turėdavo nusileisti atakliems suomiams. Carų imperijoje autonominė Suomija buvo lyg ir oaze, kur žmonės laisviau kvėpavo, kur buvo pripažintos gimtosios kalbos teisės ir kur mokykla nebuvo nutautinimo įrankiu.

Suomija suvaidino nemažą vaidmenį ir Rusijos liaudies kovoje dėl išsilaisvinimo. Suomijos krašte Rusijos revoliucionieriai visuomet rasdavo prieglobstį. Čia būdavo steigiamos slaptos spauštuvės revoliucinei literatūrai spausdinti. Čia, kaip saugesnėje vietoje, būdavo šaukiami slapti revoliucinių partijų (socialdemokratų ir socialistų revoliucionierių) suvažiavimai ir konferencijos. Pagaliau 1907 metais Suomijos teritorijoje net veikė socialistų revoliucionierių bombų dirbtuvė.

Suomijos žmonės gerai žinojo, kad jų krašto visiška nepriklausomybė yra tampriai susijusi su Rusijos revoliucijos sekminga raida ir laimė-

jimu. Todėl jie rėmė Rusijos revoliucinį sąjūdį, stodami jam talkon ir solidarizuodami su juo.

Kaį 1905 m. sausio 22 d. (9) d. carinė vyriausybė sušaudė Petrapilyjeėjusias pas carą darbininkų minias, Suomijos darbininkai paskelbė protesto streiką. 1905 m. didžiajam politiniam streikui prasidėjus Rusijoje, sustreikavo ir visa Suomija, nepaisydama kvietimų nesikišti į svetimos reikalus ir laikytis lojaliskai.

1905 metų revoliucija davė Suomijai teisę turėti visuotiniu, tiesiu ir slaptu balsavimu renkama seimą.

Numalšinus revoliuciją Rusijoje, carinė valdžia vėl ėmė kesintis prieš Suomijos konstituciją. Ji sumanė apkarpyti Suomijos seimo teises. 1910 m. reakcinė III-j Rusijos duma priėmė atinkamą įstatymą. Kairieji dūmos atstovai, gindami Suomijos autonomiją, griežtai protestavo prieš tokį smurtinį aktą.

Europos karo metu carinė valdžia paskelbė Suomijoj karo stovį. Daug suomių visuomenės veikėjų, įtartų neištikimybe didžiajai nedalomajai Rusijai, buvo išstremti į Sibirą. Suomijų „aktyvistų“ jaunimas pradėjo slaptai važiuoti į Vokietiją. Čia buvo sudaryti suomių savanorių batalionai, kurie vėliau tapo jų kariuomenės branduoliu. Vėliau, 1917 m., laikinoji demokratine Rusijos vyriausybė gražino Suomijai visas teises, bet suomiai jau nebegalėjo pasitenkinti ir pareikalavo visiškos nepriklausomybės.

Kilo konfliktas, Suomijų seimas atsisakė pripažinti Rusi-

jos vyriausybės teisę turėti bet kokią įtaką į krašto gyvenimą. Rusijos vyriausybė stengiasi susitarti su suomiiais, bet tai jai nepavyko ligi pat paskutinių jos dienų.

Po spalių mėnesio perversmo seimas oficialiai deklaravo Suomijos nepriklausomybę.

1917 m. gruodžio mėn. Lenino vyriausybė pripažino Suomijos nepriklausomybę, o 1918 m. sausio mėn. 4 d. visos Rusijos darbininkų valstiečių ir kareivių tarybų vykdomasis komitetas patvirtino šitą nutarimą.

Greit po to suomių komunistai padarė bandymą susovietinti Suomiją. Suomijos komunistus parėmė Sovietų Rusijos komunistų partija, pasiuntusi jiems pagalbon ginkluotus jėgas. „Baltieji“ suomiai, vokiečių kariuomenės remiami, laimėjo karą.

1920 m. Suomija pasirašė su Sovietais taikos sutartį.

Nuo to laiko šių dviejų valstybių santykiai, paviršutiniškai žiurint, buvo normalūs, bet iš tikrųjų jiems daug ko trūko. Suomija buvo laikoma „kontrevoliucinė gūžta“, suomiai atsilygindavo tokiais pat epitetais.

Kaip parodė Suomijos gyvenimo faktai, nei fašistinė („lapujiečių“), nei komunistinė srovė ten neturi pasisekimo. Suomija yra organiniai demokratinis kraštas.

Todėl mūsų laikais Suomija kai kam labai nepatinka, atrodo įtartina simpatijų atžvilgiu. Savaiame suprantama, politinė suomių nuotaika ryšium su geografine padėtimi sukelia kaimynų tam tikrą susirūpinimą.

**¡BOTELLAS de UN LITRO!!**

**FRESCA**

y helada





## SENI ŠVAROS ĮSAKYMAI

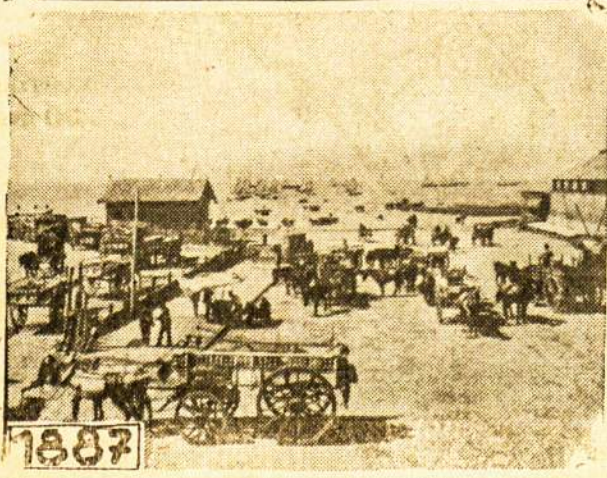
(Iš Buenos Aires praieities)

Nors sakoma, kad pietų krašto gyventojus išgelbsti nuo visų puvėsių bei stipenų karšti saulės spinduliai, bet visgi viešpataujanti šiltuose kraštuose nešvara ir dažnai nesilaikymas menkiausių higienos taisyklių, būna priežastimi daugelio epidemijų, kurios nusinėję į kapus tūkstančius žmonių.

Neišvengė šio likimo ir senasis Buenos Aires. Kaip žinoma, pirmą kartą Buenos Aires miestą įkūrė Pedro Men-

Geriausias vanduo buvo gana blogas, gyvenamos vietos suterštos, nešvarios, maisto maža, nors žemės buvo pakankamai, bet nebuvo kas ją dirba iki nebuvo pavergti indėnai ir atgabenti negrai, nes naujieji užjūrio užkariautojai vyko čion ne žemės dirbti, bet aukso ir kitų turtų ieškoti. Be to reikia nepamiršti, jog iki aštuonioliktos amžiaus Buenos Aires mieste nebuvo nei vieno gydytojo.

Žymesnės epidemijos pasireiškė 1609 ir 1621 m. Ir ka-



Buenos Aires uostas prieš 53 metus.

doza 1536 ir vėliau buvo miestas sudegintas ir apleistas, gi visi gyventojai pervežti į dabartinę Paragvajaus sostinę Asunción, bet nors ir trumpas buvo miesto amžius, suspėjo jame pasireikšti pirmą epidemiją, kuri žmonių buvo vadinama maru ir kurios svarbiausia priežastimi buvo viešpataujantis badas, nes vietos gyventojai visą laiką blogai sugyvendami su indėnais, neteko maisto, kurį jiems indėnai pristatydavo ir buvo priversti valgyti netik kates, šunio mėsą, bet ir žiurkes, dargi žmogieną.

Kuomet antrą kartą buvo įkurtas Buenos Aires miestas, teisingiau pasakius, atkurtas, nes visiškai jis nepažuvo nuo pirmo įkūrimo, tik sumažėjo jo gyventojų skaičius, miestą daugelį kartų aplankė įvairiausios epidemijos, kurių baisiausias buvo geltonasis drags ir raupai nuo kurių smarkiai mirė vietos gyventojai — negrai bei indėnai.

dangi nebuvo kas gydo ir teikia medicinos pagalbą sergantiems, miesto galvos nieko geresnio nesugalvojo, kaip suruošti procesijas gatvėse, laikyti mišias už gyventojų pinigų, prašydami miesto patrono San Martin de Tours, kad jis išgelbėtų nuo maro.

Bet miesto patronas matyt menkai teisšklausydavo gyventojų maldas ar gyventojai buvo toki užkietėję nusidėjėliai jog nenorėjo „dievo bausmės“ nuimti, bet faktas pasiliekia faktui, jog epidemijos ne tik ilgai tęsdavosi, bet labai dažnai pasikartodavo.

1641 m. vėl kilo epidemija del viešpataujancios sauros ir tęsėsi iki 1643 m.

Išmirė labai daug žmonių, nes šį kartą nebuvo kas pagelbėtų sergantiems.

Kurį laiką buvo ramu arba epidemija nebuvo tokia baisi iki 1717 m. miestą užklupo nauja epidemija, kuri buvo dargi vietos gydytojams nesu- prantama.



Plaza 25 de Mayo prieš 26 metus.

To laiko Buenos Aires gubernatorius Bruno de Zabala pasišaukė pas save du miestiečius jau esančius gydytojus ir įsakė jiems susikalbėti su uoste stovinčių laivų gydytojais ir nutarti kas per liga, kokios priemonės reikalingos ir apie tai pranešti jam.

Miesto gydytojai (Pedro Costanza ir José Gonzalez) bei penki laivų gydytojai nutarė, kad tai ne geltonasis drags, bet kažkoks pūluojantis, biauirus drags ir kaip vienintelį vaistą nustatė prakaitavimą, nes jie pastebėjo, kad tie ligoniai, kurie prakaituodavo greičiau pasveikdavo.

Ligos priežastimi nustatė siaučiantį badą ir nuplyšimą gyventojų ir todėl patarė gyventojus aprūpinti maistu bei pastogę ir žiemos metu šiltesniais rūbais, nes kai kurie tiek žiemą tiek vasarą vaikščiojo pusnuogiai vien tik vieną vietą pridengę šokių tokiu skarmalu.

Reikia pripažinti už nuopelną to laiko gydytojams, kurie pralenkė daugelį atžvilgių šių dienų kai kuriuos savo kolegas, kurie daugiau rūpinasi honoraru ir kitais dalykais, bet ne vargstančių pagalba. Dažnai nesiteikia dargi nurodyti valdžiai, kad viso ko priežastis dažniausia būna badas ir nedarbas.

Tiesa, sunku šiandien pasakyti, ar gubernatorius gydytojų patarimą išklause ir išpildė, bet visgi patarimas buvo vietoje ir labai tikslus.

Kiek galima suprasti iš tolimesnės epidemijų statistikos Buenos Aires mieste, mies-

to galvos maža ką tepadarė epidemijų panaikinimui, nes Buenos Aires miesta ištik gan didelės epidemijos ir įsakė jiems susikalbėti su uoste stovinčių laivų gydytojais ir nutarti kas per liga, kokios priemonės reikalingos ir apie tai pranešti jam.

Bet jei negalėjo miesto galvos duoti maisto ir pastogės gyventojams, griebėsi bent miesto švarinimo, kad tuo užkirsti epidemijos kelią.

Pirmas tokios rūšies įsakymas buvo išleistas bene 1772 m. gegužės 21 d., kuris draudė gyventojams mesti gatvėn pastipusius gyvulius bei kitas išmatas.

Bet įstatymas, matyt, buvo menkai pildomas, nes 1781 m. miesto gydytojas Rospigliosi kreipėsi prie Cabildo (miesto savivaldybės) prašydamas atnaujinti senąjį įsakymą bet įnešti į jį kai kurių pataisų, svarbiausia nustatant didesnes bausmes už įsakymo nepildymą.

Cabildo daktaro prašymą išklause ir tais pačiais metais buvo paskelbta gyventojų žinia, jog tas, kuris išmes gatvėn arba laikys kieme neužkastą pelę, žiurkę ar paukštį, turi būti baudžiamas tam tikra pinigine bausme, kuri tuo didesnė, juo gyvulys didesnis ir už neužkastą arklį ar asilą reikėjo dvigubai tiek mokėti kaip už paliktą neužkastą šunį ar katę.

Bet daugelis visai neprisi- pažindavo, jog gatvėn išmes- tas gyvulys yra jo, nes kiek- vienas bijojo pabaudos. Kad

išvengti šio įstatymo apėjimo jame buvo pasakyta, kad kiekvienas, pastebėjęs kitą metant ar pas save laikant stipeną, turi pranešti miesto vyriausybei, gi kaltininkui nesant, baudžiamas tas, kurio palangėje arba ribose stipena randama, nors tai nebūtų ir jo kaltė.

Kadangi gali būti, jog paliktas saulės spinduliams pribaugti gyvulys gulės ant ruožo, tad įsakymas nustatė bausmę visiems.

Tokių būdu gyventojams nebuvo išeities ir turėjo rūpintis stipenos užkasimu, jei tik tokia jo kaimynystėje pasitaikydavo. Reikia pasakyti, kad tai daug pagelbėjo miesto švarumui ir ne pro šalį būtų dar šiandien prisiminti šį įsakymą, kad priverst plečių savininkus nusivalyti neapstatytus žemės gabalus nuo visų nešvarumų.

Tas pats senas įstatymas priminė žuvis pardavėjams, jog pasibaigę jiems aukso dienų ir jie bus baudžiami didėlėmis pinigų bausmėmis, jei gatvėn išmes neparuotą žuvį arba jų dalis, kaip tai darydavo tuo laiku.

Tas pats įsakymas buvo taikomas ir bulių kovoms, nes kolonijų laikais Buenos Aires mieste buvo ruošiama bulių kovos, kaip iki šiol Ispanijoje bei Meksikoje, bet nužudžius bulius niekas nesirūpindavo užkasti. Tas pats būdavo ir su tais buliais, kurie žūdavo privatėse bulių kovose, kurios vykdavo mieste dėka šio sporto mėgėjų bei būsimų terrorų.

Po truputį šie įsakymai bei švaros įstatymai buvo plečiami, reikalavimai buvo didesni ir šiandien veikia visas miesto švarinimas priklauso pačiai savivaldybei, kurios žmonės kas rytas išveža tūkstančius vežimų atmatų, kurios deginamos tam tikruose krosniuose užmiestyje.

Be to, šiandien ir pačių žmonių higienos supratimas ar susipratimas daug didesnis. M. Šarūnas.

**FILATELISTŲ DEMESIUI!** Už vieną dolerį siunčiu 70 skirtingų Lietuvos pašto ženklų, arba 50 — Estijos, Lietuvos komplektai „Steigiamas Seimas“ ir „De Jure“ taipgi kainuoja po dolerį.

Henrikas Krasauskas, Kalno g. Nr. 1, Pasvalys, Lietuva.

### Patikrink Savo Žinias Nr. 1. (Atsakymai)

1. Kietieji kūnai tirpsta pakilus temperatūrai todėl, kad ima smarkiai judėti atomai, ir nuo to jie šiek tiek atsitraukia vienas nuo kito, ryšy tarp jų susilpnėja, jie jau nebesugeba prie vienas kito laikytis ir kietas kūnas tuo būdu pasidaro skystas.

2. Kraujas iš įpjautos vietos tuojau sustoja bėgęs todėl, kad jame yra baltymų medžiagos fibrino, kuris susijungęs su oru pradeda stingti kaip rūgdamas pienas ir todėl kraujas sukreša. Yra žmonių pas kuriuos šios medžiagos kraujyje maža ir jiems grėsia del mažiausio susižeidimo didelis kraujo plūdimas. Panašų silpną kraują turėjo paskutinio caro Mikalojaus II-o sūnus.

3. Visiškos tuštumos žmogus su savo priemonėmis negali padaryti, nes iš kurios nors vietos išsiurbus visą orą, visgi pasilieka dujų laikinūs erdvėje pavienių atomų ar molekulių pavidale. Geriausiai išsiurbtoje nuo oro vietoje, apskaičiuojama, lieka kiekvienam kubiniam centimetre 10 milijonų molekulių.

4. Tikyba nepripažįstanti dievo — Budizmas. Buda neskaitomas dievu, bet vien tobulas asmenybė, kurios pavyzdį turi visi sekti ir galima pasiekti. Šiandien Budizmas taip pat suskilęs į daugelį sektų ir jo grynas mokslas sumaišytas legendomis ir iškraipytas pasakėjų.

5. Sriubos „bulionas“ vardas senas. Ši sriuba mūsų kalboje dažniau vadinama „sriubos rasalas“ ir jos pradžios reikia ieškoti dar Kryžiaus karuose, nes ji gavo vardą nuo Gotfrido Bulioniečio, kuris dalyvavo Kryžiaus karuose. Jeruzalės užėmimo 1099 m. ir šios rūšies sriuba maitino savo kariuomenę.

### Patikrink Savo Žinias Nr. 2 (Klausimai)

1. Koki kraujo elementai žudo limpamų ligų gemalus?

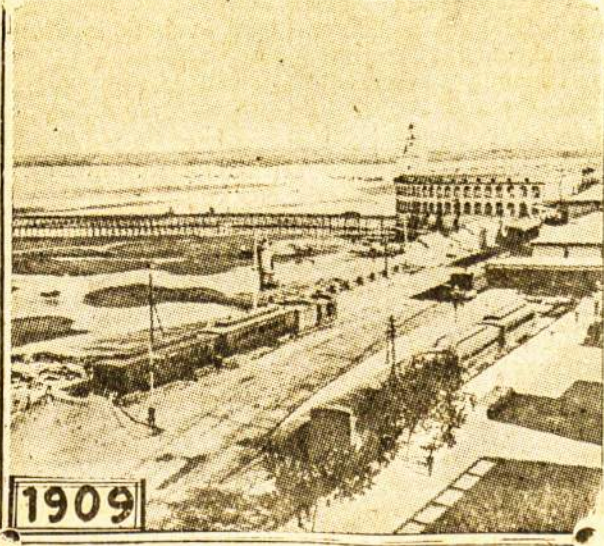
2. Kuo skiriasi geležis nuo plieno?

3. Nuo ko kilęs „benzino“ vardas?

4. Kelintais metais Lietuva neteko visiškai nepriklausomybės?

5. Kiek ketvirtainių kilometrų turėjo Klaipėdos kraštas?

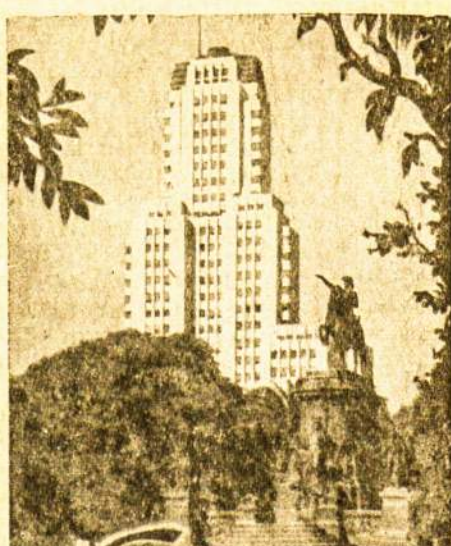
Atsakymai sekančiam Nr.



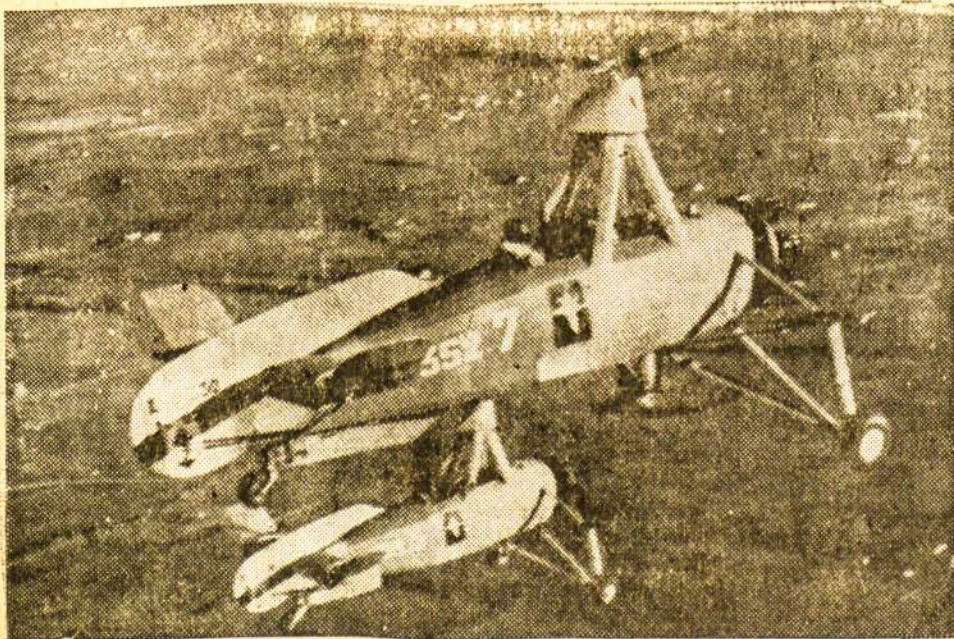
Taip atrodė uostas 1909 metais



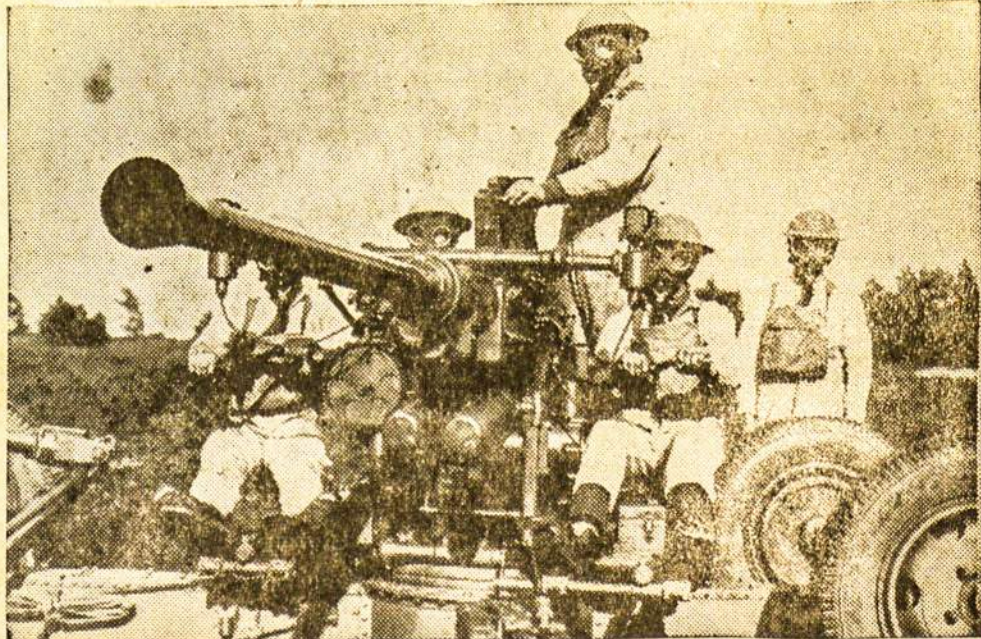
Buenos Aires miestas 1936 metais.



Dabartiniai Buenos Aires dangoraižiai.



Kada Amerika stotasi, tai Europa iš tokių „paukščių“ griauinama.



Anglų karo technikos pabaisa, kuria „graibomi“ orlaiviai iš padangių.



# KIŠKIS

Petras Cvirka.

## NOVELĖ

Rankiodami žvejybai sŕekus, mudu su broliu prisiartinome prie gyvulių sutrypto arimo, kuris vienu kraštu siekė ką tik nušienautą pievą. Pajutę žingsnius, pliki, ploni gyvūnėliai krusteldavo ir dingdavo savo mažuose urvuose. Tačiau šiose vietose tiek daug buvo slikių, jog be didelio vikrumo juos standrius, glinčius ir šiltus raškėme žiupsniais, lyg žirnių ankštis. Nerukus mūsų skardinė buvo arti pilnio. Neliko nieko kito, kaip grįžti namo ir iki aušros snustelti.

Iėjus į pievos taką, brolis jau buvo pakelęs stiklą gesinti lempą, kai ties šieno kūgiu sušlamėjo. Spėjau pamatyti nustebusį, mieguistą veidą, o paskum jau nubėgančio basas kojas.

— Ech, kad nukūrė kiškis! Išgąsdinom vargšą — pasakė brolis.

Dar valandėlę stebėjau jo šypsančias lūpas, bet greit jos užpūtė lempą.

— Kas? Koks kiškis? — paklausiau nieko nesuprasdamas. — Juk tai žmogus! Gal tu gerai nematei...

Tik dabar pasijutęs švelnioje, virpančioje liepos mėnesio naktyje, mano sąnarius nusmelkė šaltis.

— Aišku, kad žmogus. Kiškis — jo pavardė, — vėl lyg nenoromis atsakė brolis ir jo šykštumas žodžiams pradėjo mane erzinti.

— Kurių galų čia jis bastosi? Beprotis, benamis?

— Kur tau! — tyliai nusijuokė brolis ir stabtelėjęs ranka parodė į naktį.

— Matai dunksant tą gų? Tai jo. Stambiausias ūkininkas apylinkėje.

Tas kraštas broliui buvo ne toks svetimas, kaip man. Čia mokytojaudamas jis susipažino su vietos žmonėmis, jų gyvenimu.

Jo papasakota istorija apie kaimyną Kiškį man pasirodė įdomi ir verta pakartoti.

Prieš dvidešimt penkis metus į bevaikio, pasiturinčio ūkininko Banio namus atėjo bernas. Greitai šito nežinomo darbininko kantrybė ir darbštumas įėjo pavyzdžiu į žmonių kalbas. Nemažiau stebėjosi kaimynai, kai sulaukęs atsiskaitymo dienos, bernas pasiliko pas Banį ir antriems metams. Tuomet apylinkė jį visi pradėjo vadinti nebe vardu, o pilna pavarde — Kiškium. Reta buvo, kad koks pas Banį sūmdinys pasilaikytų nors porą mėnesių. Šeimininkas ligotas ir neišgalas, ne tik guldė ant savo darbininko visą stambaus ūkio našta, bet dar dvesino badu.

Kiškis į Banio sodybą atėjo nederliaus laikais, kuomet darbo rankos buvo pigios ir menkai vertinamos. Už du pūrus rugių, tris pūrus bulvių, batų porą ir paprastą vilnų eilutę metams Kiškis be talčininkų mėžė mėšlą, arė dirvas, valė pasėlius, šėrė gyvulius, vijo virves, taisė padargus, važiavo malūnan, miestan, o dažnai padėjo ir moteriškus darbus dirbti. Laisvesniu laiku jis mušė šeiminkinkei sviestą, rankiojo kiaušinius, ravėjo daržus. Tiek vasarą, tiek žiemą kėlėsi anksti, pro tamsa, ir tuojau ėjo į laukus. Lietūs ar karštos dienos nesutrukdydavo darbo, kuris baigdavosi tuomet, kai nebū-

davo galima tamsoje atskirti žemės nuo padargų. Išidėjęs gabalą lašinių, duonos arba kriaukšlų ragaišio, bernas laukuose ir pietaudavo. Net darbytėje toje šeimoje nebuvo įpročio kaisti puodų. Miegojo jis antrame namų gale, kuriame žiemai supildavo bulves ir daržoves. Guolis būdavo pajudinamas tik pavasarį, kai atšilus Kiškis persikeldavo į daržinę, ant šieno. Dažnai po tokių persitvarkymų bernas atrasdavo lovos šiauduos pelių lizdus. Tik šventadieniais jis galėdavo kiek ilgiau pramigti. Tuomet atsikėlęs išsitrinkdavo galvą, nusimazgodavo suskirdusias kojas ir gavęs nesūdytų taukų, jas ištepėdavo. Zaiždos ir skauduliai, prisipildę riebumo, atsileisdavo ir ne taip skaudėdavo.

Sventomis dienomis bernas nesišvaistė apylinkė: pobūviai, merginėjimas jo neviliojo. Mieliau jis padėjo virtuvėje, kur rado šiokiu tokio darbo ir turėjo kalbą su šeiminkine. Moteris įvertino samdinio paslaugas ir ne vienu atveju stengėsi užsistoti už jį prieš vyrą. Maldami gimnoms ranka prie rankos, kuldami javus spragilas prie spragilo, jie suartėjo, tačiau santykiai toliau nėjo ir per daugelį vėlesnių metų pasiliko tik berno ir šeiminkinės santykiais, nors ir buvo kai kurių prie lankumo žymių iš abiejų pusių.

Banio moteris, kitados graži ir linksma, ne pagal metus suvyto tuose namuose, kurie pagal teisę buvo jos namais, tačiau ir jos vergija. Vedęs ją už save gerokai jaunesnės, ilgainiui nesulaukęs įpėdinių, senis ėmė jos neapkęsti. Mažiausias moters prieštaravimas įskeldavo negreit užgesinamą vyro pyktį, trunkamąsi ir šauksmą. Jeigu tokiu metu išdrįsdavo ji nors vienu žodžiu paminėti apie savo teises, Banys nedelsdamas pradėdavo dalybas. Jos trukdavo kartais ištisas valandas. Bėgiodamas iš klojimo į svirną, iš svirno į trobą, grobdamas visus po ranka pakliuvusius daiktus, šeiminkinas užaudamas versdavo juos į vieną krūvą. Ritindamas statinaites su taukais, aliejumi, trijų metų lašiniu, drobes šir verpalus, jis šaukdavo į žmonos pusę:

— Plikše, gal ir tuos atsinešei? Sakyk, kraite, ko tyli?

Jeigu dalybų metu pasipainiodavo svetimas, jau ne be noro dalintis, bet naujos pagyrūno aistros pagautas kaimietis ištempdavo iš kūčių gyvulius ir gainiodamas juos diendaržį, vis šaukdavo: — Gal ir šitas tavo? Ir šita, plikše atsivedei?!

Pamažu dalybos virsdavo vieša keistuolio turty ir gėrybių paroda. Senio veidas kas kart vis smarkiau žaižaruodavo, pajutęs kieno nors stebėjimąsi jo audeklų ritiniais, mėsa ir kailiais. Ginčas baigdavos tuo, jog paskutiniausiu Banys išnešdavo kieman pačios atsivežta lopšį. Po šio moteris neišsilaikydavo ir bėgdavo. Tačiau bėgimui nieko negelbėjo, nes vyras ją varu grąžindavosi, o jei nespėdavo — tėvai iš namų pagrūsdavo.

Parbėgusią Baniene tėviškėn pasiguosti, motina ramindavo:

— Jis tokio gymio: ūmus.

Nėr jam kur sylos dėt, del to ir ūžia. Kai tik jis pradeda — būk žeme, vaikeli. Žeme būk, o jam praeis. Kai praeis — tu prie jo meilumu, lipšnumu, ir viską turėsi...

— Nenoriu, mamyte, nieko nenoriu... Leiskit tik man čia pasilikti... Slenksčiu jūsu, šluota būsiu, vandeniu mai tinsiuos, nesiskysiu... — vaitodavo duklė apsipildama ašaromis.

— Ką tu... Pakvaišai! — sakydavo motina akis išsproginusi. — Ar tu žmonių gėdai mus nori pastatyti?! O kur tu dingisi nėjusi, kam tu reikalinga, sykį tuščia kaip mėnuolio delčia!

Tuštumu motina laikė dukters bevaikį gyvenimą. Šis žodis karšta geležimi paliesdavo dukterį, kuri klaupdavosi asloje, mušdavosi į krūtinę ir šventųjų vardus minėdama, šaukdavo:

— Ne tiesa! Ne, ne, ne... Jaučiu prieš Dievą, ne mano — jo kaltė.

— Tavo ar ne tavo — vienam Dievui ir žinoti, o svieto akyse tu turi būti kalta, — rūščiai išsibardavo motina.

— Vyras negali būti kaltas, dargi taviškis, toks turtingas. Raminkis ir grįžk namo. Dėkotumei Apvaizdai, kad tave pliką paėmė.

Kuomet vieną kart atbėgusi duklė išmėtinėdama prasiatarė, jog su kitu ji turėtų vaikų, tėvai iniršo pabūgę vien šitų minčių, galėjusių dukterį toli nuvesti, ir išplakę ją grąžino vyrui.

Namai, kuriuose niekad nebuvo linksmybės, juoko, pro kuriuos suko į šalį elgetos ir pakeleiviai, išgaubė į nykią kasdienišką būtį. Juose didėjo kruopščiai šeiminkino kraunamos turto atsargos, augo kailių, verpalų krūvos, kilo audinių ritiniai, pelijo kumpiriai kai tuo tarpu šeima gyveno alkanai.

Bernas Kiškis taip pat greitai priprato prie nedateklių, smulkių skriaudų, paniekos ir kaip viskas tuose namuose, pamažu raukšlėjosi, vyto ir seno. Kelintas metas šeiminkinas liovėsi mokėjęs jam algą, tačiau samdinyš kentė.

Žinodami Kiškio darbštumą, jo menkus reikalavimus, apylinkiniai ūkininkai jį kurstė mesti senąjį šeiminkiną ir geresnėmis sąlygomis pereiti pas juos. Tačiau jų pastangos baigdavosi niekais, nes bernas nesiryžo ką nors tikra pažadėti, atidėliojo „duoti žodį“, prašėsi leisti jam pagalyti... ir galų gale vėl likosi pas Banį.

— Ką tu su juo — durneliu! — ne vienas pasakė.

Kai tik ūkininkai įsitikino, kad Kiškis jiems nepavyks paveržti, visi šio darbininko bruožai — kantrybė, uždaramas savyje, tylus paklusnumas ir nepaprasta ištikimybė pernelgę jį išnaudojančiam šeiminkinui, — iki šiol taip viliojė ūkininkus, buvo įskaityti berno kvailiumi.

Dešimtais berno tarnybos pas Banį metais, vieną lietimą sekmadienį, sėdėdamas ant lovos ir kalbėdamas rožančių, šeiminkinas pastebėjo asloje numestą duonos trupinį. Tokiais atvejais šeiminkinas būtinai išsiliedavo į ilgus burbėjimus apie netvarką ir turto švaistymą namuose. Staiga surūstėjęs veidu ir metęs priekaištingą žvilgsnį į pačią, kuri tuojau suprato artėjantį barnį, senis pasilenkė pakelti trupinio ir be garso sukniubo šonu. Paguldžius į lovą, dar virpėjo nelaimingojo

apatinė lūpa, bet greitai jo kūnu pakilo mirties šaltis.

Metams praslinkus po šeiminkino mirties, atšventus gedulingąjį jo vėles minėjimą, buvo paskelbti Kiškio ir Baniinės užsakai, o netrukus įvyko ir sutuoktuvės.

Kai pora pasirodė prie altoriaus, susirinkusieji pamatė kokių keturiasdešimt penkių metų, susibaigusiu, jau gausių raukšlų išvagotu veidu moteriškę ir dar gana jauną, šviesiaplaukį vyrą. Abiejų jaunavedžių akyse spindėjo rimtumas, pasitikėjimas ir iškilmingumas, abiejų skruostai degė.

Taip Banio namai virto Kiškio namais, o Baniene — Kiškienė. Moteriškė, savo gyvenime daug iškentėjusi, meilės nepatyrusi, nei lipšnaus žodžio nei švelnaus žvilgsnio, tartum paskutinį kartą pajuto stipriai ir gaivališkai dvilktelėjusią jaunystę. Ji karštai prisirišo prie antrojo vyro ir su godžiu pavydu, teikusi kaimui daug kalbų bei juoko, sekiojo jį kiekviename žingsnyje. Kiškium užsukus pas kaimyną, kur buvo moterų tuojau atsirasdavo ir Kiškienė. Kiškium išsiruošus malūnan turgun, važiavo ir pati. Dirbdama ką nors troboje, ji bėgindavo nuo vieno prie kito langų ir stebėjo, ar tebėr vietoje Kiškis. Gi nakčia pabudus, tuojau ranka grabaliojo, ar tebeguli vyras. Nuo ryto iki nakties kaimo buvo girdimas kartais išgąstingas, kartais ilgėsiu skambas aukštas, moteriškas balsas:

— Joo-onuuul, Jo-o-onyyt! Kur tu? Ū-ū!

Žmonės pasiklausę, sakydavo:

— Jau prapuolė Kiškis kopūstų lysvėje.

Gyveno pora ramiai, tyliai ir, rodos, viskuo buvo patenkinti. Tik retkarčiais savę padėjuodavo mesusilaukdami vaikų, nors antrasis vyras del to nesikrimto, kaip pirmasis. Ne visai praradusi viltį, moteriškė važiavo su Kiškium pas daktarus, o Kiškis dar labiau kaito, kai nepažįstami jo žmoną palaikydavo jo motina.

Trečią bendro gyvenimo su Kiškium vasarą, moteriškę prislėgė staigi nelaimė, kuri sakytum tebesislapstė šiuose namuose nuo Banio mirties: paraližas atėmė kojas. Daktarai nepagydė ir šios ligos.

Namų darbams teko nusisamdyti merginą, tačiau kad nebūtų nuodėmės, ją pasirinko ligonė. Tai buvo visiškai senutė, kurčia ir dargi puskvailė. Bet ir del jos Kiškienė nesilovė abejojusi: vyrui su senute ilgiau užtrukus virtuvėje ar kūtėje, tuojau jį šaukdavusi.

Ziemos metu, šiltai apsitūliavusi, ligonė kiauras dienas prasėdėdavo lovoje, prie langų. Išibodus pešioti plunksnas, kedenti vilnas, kvapu ištirpdžiusi apledėjusiame stiklė akį, stebėdavo, kas darosi kieme, sekiodavo besiliubiantį vyrą. Šviesiomis, neukanotomis dienomis būdavo toli matyti: čia per neapbrėpiamas sniego lygumas nueidavo žmogutis, lėn pakildavo svilnamos kiaušės dūmas, keliu nuskaubėdavo piršio rogės. Vasarą, gražiam orui esant, Kiškis savo moteriškę išveždavo laukan ir sodindavo kur nors medžio paunksnėje. Čia ji susišaukdavo gyvulius, leisdavo naminius paukščius, lopydavo drabužius arba miegodavo. Bent trejetą, ketvertą kartų per vasarą, moteriškę įsigėsdavo į nusimaudyti. Pakinkęs vežimą, vyras ją nusi-

veždavo prie upės, pats ją išrengdavo, nukeldavo į vandenį, ištrindavo, nuplaudavo ir vėl, kaip sudužusį indą, atsargiai išidėjęs vežimą, grįždavo namo.

Juo labiau Kiškienė seno kūnu, juo daugiau jaunėjo ji dvasia. Užeidavo jai kartais toki norai ir įgeidžiai, kurie būtų labiau tikę tik mergaitėi, arba kūdikiui. Žiūrės, žiūrės į vyrą meilėmis akimis, pakelęs tingiai rankas ir sako: — Jonyti, eikš, panešiok mane!

Kiškis nesipriešindavo, mesdavo darbą, imdavo pačią į glėbį ir nešiodavo.

Tačiau ir Kiškis neturėjo to žvalumo, kaip kitados: metai po metų linko prie žemės, retėjo galvoje plaukas ir vis gausiau veidą margino raukšlės. Bet ir dabar tarp jo ir moteriškės pasiliko gana ryškus amžiaus skirtumas: iš toliau atvykę pirkliai ar pakeleiviai, pamatę lovoj kiurksinčią ligonę, teiraudavosi Kiškio:

— Rasi tai jūsų mamytė?

Juo labiau į senatvę, juo labiau suvaikėdama ir kiekvieną žingsnyje reikalaujama vyro globos, mirė ji vieną dieną, paryčiu, mažai skundusis ir dejavusi. Kiškis ją palaidavo su prideramu iškilmingumu ir pagarba, greta Banio, jos pirmojo vyro. Moteriškė nesulaukė nė naujojo, šviesaus namo, kurį Kiškis ėmėsi statyti prieš pat jos mirtį, su dvejetainis galais, stiklinėmis gonkomis ir čerpių stogu.

Metus jis gedėjo ir lygiai metams nuo pačios laidotuvių suėjus, įkūrė namą. Jo įkurtavėms Kiškis papiovė meitėlį, prikepė pyragų, pridirbo alaus ir vieną gražią dieną sukvietė kaimynus bei artimuosius, kurie jam šiokiu ar tokiu būdu buvo malonūs.

Suėjusieji pirmąkart toje sodyboje laisvai pasijuto, apžiūrėjo iš visu pusių gražųjį namą, apvaikščiojo dirvas, aplandžiojo kūtes su gyvuliais, aruodus su grūdais, spintais su verpalais, audimais, tebestovinčias nuo pirmojo šeiminkino laikų ir viskuo pasižyruoję, paaukštinę Kiškio lobius, jo aitvarą, apsedo garuojantį, valgiais ir gėrimais aprakautąjį stalą.

Linksminosi kaimynai, iš pradžių kiek varžydami, paskui atsileisdami diržus, atsipalaidodami krūtines, garsiai iškalbėdami, smagiau išsidainodami. Ne vienas stebėjosi šeiminkino vaišingumu, jo sugebėjimu kiekvieną paraginti, spėti tuščias stiklines pripilti, kiekvienam į žodį atsakyti, prakalbinti. Tai buvo tartum visai naujas, kitas, ne tasai jų pašonėj dvidešimt penkis metus gyvenęs tylus, mažai su kuo bendraujęs, o visai naujas Kiškis.

Kai svečiai ir pats šeiminkinas gerai iraudavo, kai žodis veržė veržėsi laukan, vienam pradėjus, visi, lyg susitarę, ėmė Kiškį naujoms vedyboms skatinti.

— Na, Joneli, jau kad išpiršiu, tai išpiršiu tau mergelę! — siūlėsi.

— Kaip gi! Vienas lyg pirštas juk negyvensi tokioje pakajuose! — apžvelgdami erdvę ir naują butą užavo kaimynai.

Šeiminkinas del tokių kalbų žmonių, kad kažkieno del sąpurto galvą, juokėsi, o čia per stalą siekė su juo sumušti a-

laus stiklus, už būsimą laimę, už gausią šeimyną ir kažkas triukšmingai atsistojęs prišoko, visu glėbiu apkabino Kiškį, j abu skruostu išbučiavo ir surižo:

— Imk mano dukterį! Imk! — Pa-lauk! — pripuolė antras, stumdamas nuo Kiškio pirmąjį, — Palauk! O kuogi mano duklė prastesnė!

Tuo tarpu Kiškis ištrūko iš kaimynų glėbio, sukrito ant kėdės prie stalo, alkūnėmis užsikniaubė ir kaip mažas vaikas pavirko. Visi nutilo, nesuprasdami kuo galėjo žmogų įskaudinti, kokį blogą jam patarė. Dirščiojo kaimynai vienas į kitą, nežinojo nė ką sakyti. Ir kai nyki tyla pakankamai ilgai užtruko, Kiškis kilstelėjo galvą, tačiau vis dar rankose veidą paslėpęs, atsідuso ir drebančiu balsu pradėjo:

— Dvidešimt penkis metus nemačiau gyvenimo... Dvidešimt metų girdėjau tik blogą žodį, ujimą, dirbau kaip jautis, alkau kaip ūso... kvailu apsimėčiau. Penkiolika metų išnešiojau ant rankų nemylimą moterį, kenčiau visų juoką... Juk galėjau iš pat pirmos dienos numoti į viską ir eiti kur kojos neša, kur akys veda. O delto prisėmiamą kryžių, nunešiau jį ir po dvidešimt penkių metų š'andien aš čia šeiminkinas... Et!

Ir kumštami nugręžęs akis, Kiškis atsistojo visiems besiklausant, pagrobė asotį alaus, atsigerė iki dugno ir vėl šypsodamas pridūrė:

— Kas buvo, tas pražuvo. O dabar pagyvensiu, vyruci! Gerkite, pilkitės valgykite!

Užstalėję vėl šiukstelėjo linksmybė, vėl skambėjo šiltas klegesys, juokas ir daina.

Tais pačiais metais, Velykų švenčių dieną, grįždamas iš bažnyčios, Kiškis pamatė kaimo sūpynėse, tarp dviejų beržų bekrykštaujančią, besivartančią, lyg žuvėdrą, jauną merginą. Stipriai prisipausedama plikomomis kojomis, vėjo kedenamais plaukais ir lakstė sūpynėse, aukštyrė ir žemyn, apsupta bernų ir merginų būrio. Jos visa stovykla, jėga ir jaunystė įstrigo Kiškiumi ir jis pasiteiravo apie ją. Neilgą trukus Kiškis merginą paršėdė į savo naujus namus, nors be jokio kraičio, tačiau jauną ir gražią. Keletą mėnesių pagyvenęs ramiai, Kiškiumi parūpo, kad žmona vis bėgata tarsi pas gimines, vis išsiruošia į svečius ir kai tik ruošiasi, vis linksma ir gera, o kai sugrįžta, vis niūri, šalta, nors ir apsimeta, kad niekur nieko, viskas gerai. Nugirdo Kiškis iš žmonių kalbų vieną kitą žodį, o paskum atsargiai pėdsakus ištryręs ir pats sužinojo, kad žmona slaptai lankosi pas mylimąjį.

Akis į akį su moteriške pasikalbėjęs, visas kortas atidenęs, gražiuoju stengėsi Kiškis pačią atvesti į tikrąjį kelią, tačiau nieko neišėjo. Vyrui kur nors išėjus, paskum net sulaikoma, draudžiama, maldaujama, moteris vis rado naujų progų susitikti su mylimuoju ir vis įtikinėjo vyrą, kad nieko nesą, kad tik žmonių pikti liežuviai.

Paskum nugirdo Kiškis iš žmonių, kad kažkieno del sąpurto galvą, juokėsi, o čia per stalą siekė su juo sumušti a-

**PEINADOS "ENRIQUE"**

Šioje lietuvių savininko lietuvių kirpykloje savo plaukus garbanuoja ir puošia visos lietuvaitės, kadangi darbas atliekamas moderniausiomis mašinomis prityrusių specialistų gražiai, naujoviškai ir ekonomiškai. Kuri lietuvaitė dar nėra Peinados „Enrique“ klientė būtinai pabandykite, o esam užtikrinti, kad ir savo draugėms šį adresą nurodysite:

**DOMINGUEZ 524 PINEIRO**

**PIRMUTINĖ LIETUVAIČIŲ KIRPYKLA ARGENTINŲ "LA RUBIA"**

Kirpykloje "La Rubia" savo plaukus puošia žymiausias argentinietės, kadangi darbas atliekamas moderniausiais aparatais. Visus darbus vadovauja pati savininkė,

**PONIA ONA KASPARIENĖ**

ir specialų mokslą baigusios jos padėjėjos, taipgi lietuvaitės.

**Soler 3441, Bs. As. U. T. 71 — Palermo — 9625**

Calidad superior



**CINZANO**

Vermouth



J. J. Lazdauskas.

# APIE VISKĄ IŠ VISUR

## ISPANIJOS LIAUDIEČIŲ KARIUOMENĖS KAPITONAS APLANKĖ REDAKCIJĄ

Buvęs Tarptautinės Ispanijos Liaudiečių Brigados karys, du kartus sužeistas mūšiuose ties Bladilajara ir Brunete, gavęs Respublikos Gynimo armijos kapitono laipsnį draugas **Domas Žvirblys** 22 - II - 40 aplankė „A. L. Balso“ redakciją.

Kapitonas Žvirblys drauge su kitais Respublikos Gynimo armijos kariais ispanais, negalinčiais grįžti Franko užvaldyton Ispanijon, nuvyko Šiaurinėn Amerikon, Ispanijos pilietiniam karui pasibaigus. Bet USA vyriausybė nesutiko leist apsigyventi. Šešes savaites išbuvo Ellis Island „ašarų saloj“, iš kur visi buvę respublikonų kariai tapo įsileisti į kitas Amerikos valstybes. Leidimus jiems davė Meksika, Dominikonų Respublika ir Chile. Mūsų tautietis Žvirblys pasirinko Chile ir jon atvyko.

Kadangi drg. Žvirblys, kaip radio telegrafistas dirbo respublikonų susisiekimo skyriuje (Departamento de Guerra, Ministerio de Comunicaciones y Trasmisiones), tat jis asmeniškai pažįsta buvusius Respublikos Gynimo karius, jų tarpe generolą Rojas, kuris dabar taipgi gyvena Buenos Aires mieste, su kuriu mūsų tautietis jau turėjo audijenciją.

Žvirblys dabar atvyko iš Valparaiso de Chile. Ten jis dirba radio telegrafo srity, kurios vadovybė jį delegavo į Argentiną radio siųstuvų pirkimo tikslu. Čia užtruks keletą savaičių, o paskui gal visiškai persikels Argentinon.

Ispanijoje jis drauge dirbo su Martynu Gudeliu, kuris buvo vidaus propagandos viršininku pas Respublikonus. Su eidavo ir Bulotą, žinomą iš Voldemaro bylos. Matydavosi su argentiniečiu Tamošiu, ten dirbusiu vertėjo roleje. Pažinojo ir kitus lietuvius, bet didesnį draugavimą palaikė su socialistais, nes nėra diktatūrų šalininkas. Pažinojo Ulevičių, kurį pagiria, o apie Kyną sako šliupo žodžius: „Užsiauginau gyvatę savo antyje“. Mat Kynas, drauge su iš Rusijos atvykusiu lietuviu leitenantu Iliu, kaipo komunistai, pavadžiuodavo Žvirblį anarchistu ir stengdavosi provokuoti. Gražiai atsiliepia apie kaunietį Janą Šimkevičių, „Lietuvos Žinių“ korespondentą. Labai rimtu kariu vadina Ulevičių.

Dabartiniu metu kap. Žvirblys rašo savo atsiminimus, kurie bus išleisti atskiroje knygoje, o taipgi su jais bus supažindinti „Argentinios Lietuvių Balso“ skaitytojai.

Mūsų vizitantas yra vienintelis Respublikos Gynimo karys, pasižymėjęs mūšiuose, kuris pasiekė Pietų Ameriką. Jis yra kilęs iš Pajavonio, Suvalkijos. Iki pastojimo Ispanijos Respublikos Gynimo kariuomenėn, keturis metus tarnavo Norvegijos laivyne, kaip radio telegrafistas.

Mūsų svečias apsilankys prof. V. Bacevičiaus koncerte 9 - III - 40 „José Verdi“ teatre, kur bus galima su juo pasikalbėti plačiau.

**GENOVAITĖ PILIPAITE STOJA GIMNAZIJON**

Pasižymėjusi deklamacijomis balsiečių kultūriniuose parengimuose p-lė Genovaitė Pilipaitė baigė šešių metų mokslą Institute Bernasconi. Dabar ji ruošiasi egzaminams vidurinio mokslo žinomom komercijos mokyklon — Escuela Comercial de Mujeres Nr. 2, kuri randasi gatvėje Callao.

Mūsų laikraščio draugu, Adolfo ir Monikos Pilypų vien turtei dukrai Genovaitė linkime geros laimės jos pasirinkto mokslo srity.

**GENOVAITĖ PILIPAITE STOJA GIMNAZIJON**

Pasižymėjusi deklamacijomis balsiečių kultūriniuose parengimuose p-lė Genovaitė Pilipaitė baigė šešių metų mokslą Institute Bernasconi. Dabar ji ruošiasi egzaminams vidurinio mokslo žinomom komercijos mokyklon — Escuela Comercial de Mujeres Nr. 2, kuri randasi gatvėje Callao.

Mūsų laikraščio draugu, Adolfo ir Monikos Pilypų vien turtei dukrai Genovaitė linkime geros laimės jos pasirinkto mokslo srity.

## PADARYTA BENDRO MINĖJIMO APYSKAITA

Gerb. skaitytojai ras šiame „A. L. Balso“ numeryje Lietuvos Nepriklausomybės 22 metų sukaktuvių minėjimo apyskaitą. Ji tapo padaryta visų minėjimą ruošusių kolektyvų ir spaudos atstovų, kurie tam tikslui susirinko „A. L. Balso“ redakcijon 21 - II - 40.

Nepaisant, kad tapo patiekta gera programa, kad keliolikoje vietinių laikraščių tapo gražiai pagarsintas lietuvių ir Lietuvos vardas, gryo pelno liko virš 700 pezų. Pelnas eina rėmimui kolonijoje dirbamo savišalpos, meno ir spaudos darbo.

Kai kas iš vienybės ardytojų tam tikrais išskaičiavimais bandė rengti minėjimą tuo pačiu laiku, kada mūsų buvo minimą „José Verdi“ teatre. Norėtume matyti jų apyskaitas. Kas neatėjo ir kas pasileido į išklampotas džiungles?

## LIETUVA JAU TURI IPĖDINI ARGENTINOJE

Lietuvių tauta Amerikos žemyne niekuomet neišnyks, — sako Antanas Zalnierauskas, turintis restoraną „Lietuva“, gatvėje Córdoba 325, (U. T. 31 — 6686), Bs. Aires.

Jis turi tiesą, nes pastaruoju laiku, užsidarius galimybėms grįžti Europon, Amerikos lietuviai pagreitintu tempu kuria šeimynas ir dauginaisi.

Neatsiliko ir „Lietuvos“ savininkai. Garnio pasaką jie pavertė realybe. Vasario 17, 1940 metų, kada tūkstančiai Buenos Aires lietuvių minėjo Lietuvos Nepriklausomybės 22 metų sukaktuves, ponias Katriutė Brazaitytė - Zalnierauskienė nuvyko į ligoninę „Rawson“, kur sulaukė šeimos džiaugsmą, „Lietuvos“ įpėdinį — pirmagimį sūnų Antaną.

Sveika motina ir sūnus iš ligoninės grįžo į „Lietuvą“. Laimingai augti! **Vicentas.**

## PRENUMERATAS

„Argentinios Lietuvių Balsui“ užsimokėjo:

- Ona Kasparienė, Katrė Sereikienė, Antanas Kairys, Juozas Rudaitis, Julius Šimonis, Adomas Gontis, Juozas Guzikauskas, Dzidorius Šimkus, Stasys Andrikius, Kazys Šimkūnas, Jonas Azelskas, Balys Dalinkevičius, Ona Micevičiūtė, Pranas Smalstys, Stasys Ignatavičius, Povilas Miliauskas, Mykolas Kudaba, Vladas Miškinis, Aleksas Savickas, Stasys Staneika, Jonas Girdvainis, Juozas Szlapelis, Benediktas Paždagis, Simonas Kiela, Domininkas Klimavičius, Jonas Kliokis, Petras Zalkauskas, Jonas Ašmėga, Juozas Ašmėga, Petras Raščius, Kazys Mankus, Ignas Žibolis, Mykolas Lisauskas, Leonas Selenis, Juozas Banuškevičius, Ona Kašinskienė, Agota Gudiniene, Antanas Liaudanskas, Kazimieras Gečas, Steponas Valašinas.

Dėkodami gerbiamiems skaitytojams už laiku sutvarkomas prenumeratas, prašome visus „A. L. Balso“ draugus pasidaruoti nuolatiniam mūsų spaudos progresui.

**„A. L. Balso“ Administracija.**

**PIGIAI PARDUODU VARTOTĄ VYRIŠKĄ SIUVAMĄ MAŠINĄ „SINGER“.** Adresas: Sr. Casimiro Kaulakis, c. Paraguay 3511, Bs. Aires.

# KAIP VIENAS DALYVAUKIME

pianisto - vi-tuozo ir kompozitoriaus

## Prof. VYTAUTO BACEVIČIAUS

vienintėliame mūsų kolonijai ruošiamame

# KONCERTE

KOVO-MARZO 9 D., ŠEŠTADIENI

## Teatre „José Verdi“, Av. Alm. Brown 736

Pradžia 21 val.

Ižanga bendra \$ 1.—

Programoje taipgi dalyvaus mūsų žavioji šokėja ir dainininkė **Gėnė Paulauskaitė**, dainininkas **Augustas Iešmanta** ir **Pranas Krapovickas**. Po programos stipriam orkestrui griežiant, šokiai iki 4 val. ryto.



Prof. kompozitorius Vytautas Bacevičius

### PROGRAMA

#### I. dalis

- 1.— **Fr. Liszt** ..... Fantazija ir Fuga (pagal B. A. C. H.'o vardą)
- 2.— **K. M. Čiurlionis** ..... Preludas f-moll
- 3.— „.....“ ..... Preludas F-dur
- 4.— **R. Schumann** ..... Žiogeliai
- 5.— **S. Rachmaninoff** ..... Melodija
- 6.— **Manuel de Falla** ..... Ugnies šokis

#### (Pertrauka)

#### II. dalis

- 7.— **J. Gruodis** ..... Lietuvoj
- 8.— „.....“ ..... Lietuviškas šokis
- 9.— **Fr. Chopin** ..... Etiudas f-moll
- 10.— „.....“ ..... Etiudas c-moll
- 11.— **K. M. Čiurlionis** ..... Preludas G-dur
- 12.— **V. Bacevičius** ..... Sonata Nr. 1, op. 4. a) Allegro, b) Adagio, c) Allegro.

(Išleista Heugel, Au Menestrel, Paryžiuje)

**Pastaba:** Programai prasidėjus svečiai bus įleidžiami tik pertraukos metu. Del blogo oro koncertas neatidedamas.

Visus maloniai kviečia atsilankyti į vienintelį mūsų kolonijai prof. V. Bacevičiaus koncertą, kovo-marzo 9., teatre „JOSE VERDI“. — **RENĖJAI.**

## APSIMOKA PASISKELBTI „A. L. BALS“

(Atkelta iš 5-to pusl.)

atrėžusi:

— Benę del to seno kvailio aš tekėjau, del jo turto! Tik aš nebūsiu tokia kvaila laukt dvidešimt penkis metus...

Tie žodžiai sunkiu akmeniu užgulė Kiškį ir jį palaužė. Pradėjo persekiot baimė, nuolatinė, visur ir visuomet. Jis bėginėjo pas kaimynus, skundėsi, kad jį nori užmušti, nuuolyti, sudeginti drauge su namais.

Dienos metu jis dabar tebešėimininkauja namuose, tačiau valgo ką patį pasigaminamas, nieko nepriimdamas iš žmonos rankų. O naktį jis palieka namus: vasarą miega kur nors išlindęs į svetimo šieno kupetą, į rugius, kas kart keisdamas vietą, gi žiemą persikrausto į svetimas daržines, pirtis, kalves.

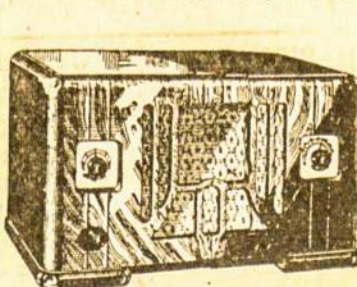
Zmogelis jis tylus, visai senes, žiūri į žmones iš padilbų ir lūpomis nuolat kažką sau kužda.

kadangi jį skaito visi Argentinios lietuviai.

## RADIO — GERIAUSIAS DRAUGAS!

NEMĖTYKITE SAVO PINIGŲ MOKĖDAMI UŽ RADIO APARATUS AUKŠTAS KAINAS, PAKELTAS BRANGIAIS SKELBIMAIMS, NEI NESILEISKITE BŪTI SUVADŽIOTAIMS „MAGIŠKAIS“ ŽODŽIAIS

Siūlome Jums užėiti į mūsų namus — AVENIDA SAN MARTIN 4650, — kur galėsite pasiklausti mūsų fabrikacijos aparatų ir nusipirktė žiaugsitės, kad padabinate savo namų židinį puikiausiu mūsų išdirbimo aparatu, kurį galėsite išmokėti lengvomis mėnesinėmis kvotomis



**D E M E S I O !**

Pareikalaukite, atvešime aparatą pademonstruoti į Jūsų namus. -PATAISOME IR AT NAUJINAME. Konstruktuojam tik I-mos rūšies medžiagą pagal klientų reikalavimus.

## LUIS KROMPALCAS

Av. San Martin 4650 — Buenos Aires

# URUGVAJUS

## GRAŽIAI PROGRESUOJANTI „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALS“ SKAITYTOJAI URUGVAJUJE

(Taša iš „A. L. B.“ Nr. 483)

**Jonas Kanopa** nusipirko antrą namą, Montevideo miesto centre, calle Treinta y Tres 1278.

**Ona Grachauskienė** nusipirko nuosavus namelius Pocitose, calle Talcahuano 3218, Montevideo mieste, į kuriuos persikėlė gyventi ir prašo jai siuntinėti „Argentinios Lietuvių Balsa“ naujuoju antrašu. Atskirai ji turi antrus nuosavus namus.

**Alyzas Šleivys** nusipirko nuo savą namelį calle Japón 1825, Cerro, dirbdamas tramvajų stotyje mechaniku. Drg. Šleivys yra vedęs, turi du gražiai auklėjamu vaikučiu ir mandagią žmoną.

**Juozas Ramonas**, vienas iš Urugvajaus lietuvių biznierių veteranų, turi valgyklą „Gran Bretaña“ (gaila, kad ne Gran Lituania!), calle Juan Carlos Gómez, entre calle Bs. Aires y Reconquista. Čia nemažai valgo lietuvių, nes valgis geras, alus visuomet šaltas ir mandagus patarnavimas. Gera vieta apsisoti Argentinios lietuviams, atvykusiems pasimaudyti į Montevideo gražiuosius pliažus. Vykstantiems į Urugvajų Argentinios lietuviams, visuomet patartina pasinaudoti „A. L. Balso“ kalendorių informacijomis.

**Antanas Kašeta** su žmona turi nuosavus mūrinius namelius Kasaboje, abu su žmona dirba gyvulių skerdykloje „Swift“, kurioj ponias Kašetienė užima vyresniosios darbininkės pareigas. Kartu gyvena ir Ona Čaplikienė, kurios vyras dirba Artigas departamente prie statybos, o ji pati — valdiškoj skerdykloj „Nacional“.

Čaplikai auginą dvi dukreles. Vyresnioji dukrelė Antanina, 12 m. amž., baigė Kasabos pr. mokyklą, o jaunesnioji dukrelė Lilia, 7 m. amž., yra jau ant rajame tos pačios mokyklos skyriuje. Kad mokėtų gerai lietuvių kalbą, liuoslaikiąis lanko Urugvajaus lietuvių Dr. J. Basanavičiaus mokyklą. Abi šios lietuvių šeimos užsimokėjusios „A. L. Balso“ prenumeratą per drg. A. Auželį, pareiškė, kad šio laikraščio ad

ministracija nepamiršta prištyti knygų, kurias duoda dovanai literatūros vajuas metu. Su ponias Čaplikiene pasikalbėjus apie literatūrą, pasirodė kad ji man rimtas konkurencijas perskaitytų knygų skaičiumi. Tai jau malonešnio pasikalbėjimo negali būti spaudos bendradarbiui, kaip apie perskaitytų knygų skaičių su lietuvaite darbininke.

**Kazys ir Jonas Lingiai** — abu pusbroliai ir abu viengungiai, turi nuosavą mūrinį namą ir krautuve su baru, calle 1, No. 104, Kasaboje. Tai seni „A. L. Balso“ skaitytojai ir simpatiški žmonės. Kada buvome užvykę su drg. Auželiu, ponias Lingiai daug ką papasakojo apie bankrutavusių Cerros lietuvių koop. „Vienybė“ ir čionykštį lietuvių gyvenimą, kas mums nemažai palengvina orientuotis. Ponas Kazys Lingis pareiškė, kad prieš kooperacinę idėją nieko neturi, bet kad ji būtų tikrai kooperacinė, o ne kokia kita.

**Juozas Kaminskas** turi nuosavą namą ir krautuve, calle Estados Unidos 1825, Cerro. Tai gan mandagūs ir progresyvūs žmonės. Auginą penkių metų geltonplaukę lietuvaite. Ponas Juozas dirba Cervecerijoje, o ponias su dukrele — krautuvejė. Čia daugiausia lankosi lietuviai, nes pp. Kaminskai lietuvius daugiausia ir palaiko, ypač nelaimėi ištikus. Tai gražus pavyzdys.

**Bronius Vitkauskas**, nors nuosavybės neturi, bet gražiai auklėja savo mažuosius. Abu su žmonele Anastazija dirba frigorifike „Nacional“. Auginą dukrelę ir sūnų, Kastanciją ir Algirdą, pirmoji 14 metų amž., o antrasis — 10. Dukrelė jau baigė 5 skyrių valdišką Casabó mokyklą, o sūnus išlaikė egzamenus į 4-tą skyrių. Beje, duklė gražiai mezza ir kitokius rankdarbius moka. Žmonės labai širdingi. Kilę iš Alytaus apskr., Merkinės vals. Jablanavos kaimo.

Visiems linkiu kuo geriausio pasisekimo, nes progresui vietos ant žemės niekad netrūksta, tik kartais trūksta gerų norų.

(b. d.)

## VISŲ LIGŲ KLINIKA

**BENDROJI KLINIKA:** Vidurinės ligos, širdis, Plaučiai, Kepeny, Pilvas, Nervai, Galvos skaudėjimai, Reumatizmas, Gemorojos.

**PLAUČIŲ LIGOS:** Kosulys aštrus ir kroniškas bronchitas, Asma, Plevritas ir kitoki susirgimai plaučiais pas mus galutinai išgydomi. Bendras nusilpimas — stoka apetito, menkėjimas (svorio ne tekimas) praeina visiškai, kas pas mus gydomi.

**VENERINES LIGOS:** TRIPERIS gydomas greit ir be skausmo naujaisiais metodais. SIFILIS: 606 — 914. Odos ir kraujo ligos.

### MOTERIMS ATSKIROS PATALPOS

Patarimai \$ 3. Mėnesinis abonentas nuo \$ 10 į mėnesį. Priėmimo val.: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 21 val. Sekmad nuo 9 iki 12 val.

Kalbama: rusiškai ir vokiškai. Medicinos paslaptys išlaikomos.

Suipacha 28,

Buenos Aires



# Korespondentai rašo

## LIETUVIŲ SUPILTI DOLE- RIAI TEKO LENKISKAM VIENUOLYNIUI

**Pittsburg, h Pa., USA.** — Pittsburgo North Side lietu-  
viai plačiai komentuoja se-  
niausio lietuvių klebono mir-  
tį ir jam sudėtus dolerius. Da-  
lykas štai kame: Lietuvis ku-  
nigas A. Šimkevičius, virš pu-  
sės šimto metų beklebonau-  
damas lietuviškose parapijo-  
se, susipylė maišus dolerių. Jo  
turtai pasidarė tuo didesni,  
kad jis buvo labai skūpus.

Kada lietuvių parapijos  
klebonas visiškai paseno, prie  
jo prisigretino lenkiško mote-  
rio vienuolyno sesutės ir įsipra-  
šė jį į vidų, kad jis ten užbaig-  
tų savo dienas. Ramiai gyme-  
no lenkaičių romiškame vie-  
nuolyne lietuvis klebonas su  
lietuvių parapijonų supiltais  
dolerių krepšiais ir su daugie-  
lio bankų knygutėmis.

Ir štai ateina giltinė ir pa-  
piauna lietuvi milijonierius  
lenkaičių vienuolyne. Sausio  
25 dieną, šių 1940 metų buvo  
iškilmingas laidotuvis. Kunig-  
as Šimkevičius numirė sulau-  
kęs 89 metų amžiaus. Jo glo-  
bėjos pasirūpino paimti jo pa-  
rašų kur reikia ir dabar iš visų  
kampų ir iš visų bankų lietu-  
viško klebono per virš pus-  
šimtį metų surinktus dolerius  
užvaldė Romos trostui priklaus-  
ęs lenkaičių vienuolynas.

„A. L. Balso“ Skaitytojas.

## MOKINIŲ REGISTRACIJA

**Val. Alsina.** — Šiuo prane-  
šama mokyklinio amžiaus vai-  
kų eivą žiniai, kad „Tumo —  
Vaižganto“ lietuvių pradžios  
mokykloje mokslas prasidės  
kovo mėn. 25 d., av. Viamontes  
2798, Val. Alsina. Mokiniai  
baigę šią mokyklą gauna viet-  
tos valdžios diplomus ir lie-  
tuvių pažymėjimus ir tokio-  
mis pat sąlygomis gali stoti į  
aukštesnę vietos mokyklą,  
kaip ir baigę valdžios prad-  
žios mokyklą.

Kaip praeitais, taip ir šiais  
mokslo metais toliau nuo mo-  
kyklos gyvenantiems moki-  
niams į mokyklą atvežti, kur-  
suos tam specialiai pritaikin-  
tas autobusas.

Prie mokyklos yra ir mo-  
kiniams patogus bendrabutis.  
Tėvai, kuriems yra nepalan-  
kios sąlygos savo vaikučius  
laikyti pas save, galite juos  
patalpinti į bendrabutį, kur  
bus tinkamai prižiūrimi.

Tad lietuvi tėvai, kurie  
manote savo vaikučius leisti  
į lietuvių mokyklą prašom ne-  
atidėliojant prirašyti, nes rei-  
kalinga išanksto žinoti per  
kurias vietas reikės leisti om-  
nibusas.

Užregistruoti galima kiek-  
vieną dieną bet kuriomis va-  
landomis pas mokyklos vedė-  
ją, c. Warnes 2882, Valentin  
Alsina. Prirašant reikalinga  
atnešti vaiko gimimo metri-  
kus ir skiepių liūdima.

V. V. Nalivaika  
„Tumo-Vaižganto“  
mokyklos vedėjas.

## IS MOKYKLOS TĖVŲ SUSI- RINKIMO

**Val. Alsina.** — Š. m. vasa-  
rio mėn. 25 d. įvyko „Tumo -  
Vaižganto“ lietuvių mokyk-  
los tėvų susirinkimas. Mokyk-  
los vedėjas mok. V. Nalivaika  
padarė apie mokyklą prane-  
šimą, iš kurio paaiškėjo,  
kad šios mokyklos mokiniams  
išlaikiusiems valdžios egzami-  
nus, jau yra gauti iš Conse-  
jo General de Educación iš  
La Platos, pažymėjimai bei  
mokyklą baigimo diplomai.

Nutarta mokiniams įteiki-  
mo lietuvių ir argentinų pažy-  
mėjimų ir knygučių proga,  
surengti š. m. kovo mėn. 10  
d. Villa Diamantes miškelyje  
pikniką ir vaikučiams šventę -  
vaisės. Tam tikslui yra sudar-  
yta Speciali Komisija.

Visi lietuvi tėvai, leiskite  
savo vakučius į savo lietuviš-  
ką mokyklą, kur gauna tinka-  
mą išsimokslinimą argentinų  
ir savo lietuvių kalboje. Tėvas.

## BUS EILĖ MENISKŲ SPEK- TAKLIŲ ALSINOJE

**Val. Alsina.** — Valentin  
Alsina yra tirščiausia lietuvių  
apgyventas rajonas. Labai  
malonu, kad šiam žiemos se-  
zonui visą eilę meniškų spek-  
taklių ir kultūrinių parengi-  
mų turėsime. Mat Argentinų  
lietuvių teatras „Viltis“,  
drauge su Susivienijimo Lie-  
tuvių Argentinijoje 4-tuoju Sky-  
riumi (iš Nueva Pompeya)  
nusišamdė italų salioną gatvė-  
je Murgiondo 2814, Valen-  
tin Alsina ir duos meniškų  
spektaklių šiuos subatvaka-  
rius:

Balandžio - Abril 6, 1940,  
Gegužės - Mayo 4, 1940  
Birželio - Junio 8, 1940  
Rugpjūčio-Agosto 10, 1940.

Skaitytojai prašomi įsitė-  
minti šias datas. Pastebėtina,  
kad gegužės 4 dienos parengi-  
mas bus ketvirtąjį skyriaus  
dviejų metų gyvavimo sukak-  
tųjų minėjimas. Visi vakarai  
bus su vaidinimais, kuriuos at-  
liks taip tobulai ir rimtai scen-  
nos darba dirbąs „Viltis“ te-  
atro kolektyvas. Teatralas.

## JACK SHARKEY SVEIKINA ARGENTINOS LIETUVIUS

„A. L. Balso“ Redakcija ga-  
vo trijų USA lietuvių sporti-  
ninkų paveikslą — Jack Shar-  
key su savo draugais. Paveik-  
sle matome sportininkų  
spektaklių organizatorių Joną  
Jokubauską, seniausią Brook-  
lyno lietuvių stipruolį Antaną  
Kandrotą ir tarp jų stovintį  
Jack Sharkey - Žukauską, bu-  
vusį visų bokso svorių pasauli-  
nį čempioną.

Užrašuose ant paveikslų ir  
savo laiške broliui, žinomam  
S. L. Arg. veikėjui ir „A. L.  
Balso“ bendradarbiui Andriui  
Jokubauskui ir „A. L. Balso“  
Redakcijai žymieji USA lietu-  
viai sportininkai siunčia šir-  
dingiausius linkėjimus, prašy-  
dami juos perduoti visiems  
Argentinai lietuviams. Tai  
laimės linkėjimai 1940 me-  
tams.

## DU MILIJONAI PEŽŲ LIE- TUVIŲ GYVENAMAM RAJONUI

**Villa Lugano.** — Pagalios  
Argentinios vyriausybė jau iš-  
klaušė Riachuelo upelio darbų  
studijavimo komisijos raportą  
ir paskyrė du milijonus pežų  
darbininkų maudynių įrengi-  
mui lietuvių gyvenamame ra-  
jone.

Kaip žinoma, vykinant kana-  
lizacijos darbus tapo atrasta  
sūraus vandens vėsmė Riach-  
uelo upelyje, prie Avenida  
General Paz, Villa Lugano,  
kur baigiamas statyti tiltas  
Noria.

Tas vanduo turi daugybę  
gydomųjų elementų. Jis veržia-  
si iš žemės gelmių po 20.000  
litrų kas valanda. Galima pa-  
kelti jo veržimasi iki 30.000  
litrų valandai. Jame daugiau  
gydomųjų elementų, negu pa-  
prastame jūros vandenyje Mar  
del Plata.

Del to vyriausybė pveda  
Buenos Aires miesto valdybai  
įrengti maudynes Riachuelo  
kurorte. Ten bus įrengta pen-  
kios piletos, kurių kiekviena  
kainuosiant po 342.000 pežų.  
Jose gydomame vandenyje ga-  
lės maudytis pusė milijono  
darbininku visuomenės iš Villa  
Lugano, Flores, N. Pompeya,  
N. Chicago ir kitų kaimyninių  
rajonų, kurie tirštai gyvena  
mietuvių ir kurių vertė  
žymiai pakils maudynes įre-  
ngus.

Apart baseinų (piletų) bus  
įtaisyta saulės vonioms kopos,  
pirmosios pagalbos salė, res-  
toranas aikštė, parkas ir vai-  
kų darželis. Žemė tam tikslui  
nuperkama prievarta.

Populiaraus kurorto staty-  
mas prasidės dar šiais metais.  
Sekantį metų visi keliai plačią  
visuomenę ves į gydymo van-  
dens vasarvietę, kurios pusė  
bus Buenos Aires miesto ribose  
ir pusė pereis už Avenida  
General Paz, į Bs. Aires pro-  
vinciją.

Kas rengiasi pirkti žemės  
sklypus, patartina pirkti kai-  
myntystėje tų lietuvių, kurie  
jau turi lotus ir namus minėta  
me rajone.

Lugano - Antanas.

## DABAR VISKAS AISKU, KAIP ANT DELNO!

**Villa Crespo.** — „Argentin.  
Lietuvių Balso“ konkurentai,  
niekaip negalėdami Balso nu-  
konkuruoti, nuolat šmeižia jo  
darbuotojus. Tarp daug nesą-  
monių ir biurių šmeižtų, ku-  
riuos jie sistematingai sklei-  
džia, neseniai teko išgirsti  
Villa Crespo rajone štai ko-  
kią nesąmonę: Girdi „A. L.  
Balsas“ gauta iš anglų pini-  
gų, už tai ir rašo prieš vokie-  
čius ir užtaria suomius. Išėina  
visuomet 8 puslapių, iliustru-  
tas.

Bet kaip pereitame nume-  
ry „A. L. Balsas“ parašė apie  
anglų šeiminkavimą Indijo-  
je, tai tie besarmatiškų gandų  
skleidėdai neteburi kę sakyti.  
Taigi žinokit, gerbiamieji,  
kad „A. L. Balsas“ visuomet  
užtaria silpnėsi, nežiūrint  
kieno jis būtų skriaudžiamas.  
Ponačiai, kurie garbina dik-  
taturas, už tai neturėtų pykti.  
O Balsas dvigubai didesnis  
(aš skaitau eilutėmis tekstą)  
ir įdomesnis negu jo konkuren-  
tai tik dėl to, kad Balso  
skaitytojai yra susipratę žmo-  
nės — susimoka prenumera-  
tas ir glaudžiai bendradar-  
biauja su Redakcija ir Admi-  
nistracija, kurios sąžiningai  
dirba apšvietos ir kultūros  
darbą.

Tai gal dabar bus aišku „A.  
L. Balso“ priešams, kad ne  
piniguose paslaptis.  
Senas „A. L. Balso“ Skaityt.

## GRAŽIAI ATSPAUSDINTI

laiškai su paveikslėliais ir ei-  
lutėmis galima gauti „Argenti-  
nos Lietuvių Balso“ knygyne.  
Vienos rūšies 10 už pežą, kitos  
— 15 už pežą. Seneliams Lietu-  
voje bus malonu, jeigu Jūsų  
vėjoms laiškuose bus specialiai  
pritaikintų eilių ir paveikslų.

## RADIO — ELEKTRA

Baigęs mokslą U. S. A. ra-  
dio technikas daro naujus  
trumpų ir ilgų bangų radio a-  
paratus; pastato antenas, pa-  
taiso visokius aparatus pigiai  
ir sąžiningai!

**V. RAMANAUSKA S**  
c. Ruiz de los Llanos 1206,  
Buenos Aires  
U. T. 64 — Liniers — 1908

## ZEMĖLAPIAI

Naujas Europos žemėlapis  
su paskutiniaisiai rubežių pakei-  
timais: 80 x 114, knygos for-  
moj su kartoniniais viršeliais,  
kaina \$ 2,50. Išdalintos Len-  
kijos žemėlapis \$ 1,20. Pietų  
Amerikos žemėlapis \$ 1,00.  
Gražus Argentinios žemėlapis  
\$ 0,80. Argentinios geležinkeliai  
\$ 1,00. Europos atlasas \$  
1,60. Viso pasaulio atlasas \$  
3,80 Visi žemėlapiai parsiduoda.

Ladislao Laszkiewicz,  
Av. L. N. Alem 1140—Bs. As.

## Siuvėjas Arlauskas

Kviečia Barrakų lietuvius ap-  
lankyti jo siuvyklą, kur yra  
įvairus medžiagų pasirinkimas  
ir rūbus pasiuva su garantija:  
c. Alvarado 1911, Bs. Aires.

Didžiausias Lietuviškas  
Viešbutis  
STASIO POVLONIO  
U. T. 23 — B. Orden — 4675  
c. Bernardo de Irigoyen 1692

## E. Sadauninkas

savo kamionu dastato į namus  
lietuvišką duoną, silkes, rusišką  
degtinę ir maisto produkt.  
Sarratea 2125 — V. Alsina  
U. T. 20 — V. Alsina — 8139.

## DR. BASILIO TELUSCENKO

Medic. Gydytojas - Chirurgas  
Diplomuotas Europoj ir  
Argentinioj

Moterų ir vyrų ligų specialis-  
tas.  
Priima kasdien nuo 16 iki 20  
val. Sventųjų dienomis iš anks-  
to sutarus.

## Bolivar 1396, Bs. As.

U. T. 34—0876  
(6 kvadros nuo Constitución)

## Namų Konstrukcija

langų, sienų, durų ir grindų re-  
montą, grindų liustravimą, par-  
keto sudėjimą, o taipgi visus  
medžio ir mūro darbus, koki  
tik reikalingi prie namų, sąži-  
ningai ir ekonomiškai atlieka  
lietuviška konstrukcijos firma  
Aleksandras Vaicekėnas. Savi  
namai Villa Lugano, Tabarė  
6982, (greta Lietuvių Centro).  
Galima šaukti telefonu: U. T.  
45 — 1018.

## Siuvimo Akademija

Anelė Mosarskienė, savininkė  
calle Cachi 896, N. Pompeya.  
Siuvimo ir kirpimo mokytoja.  
14 metų dirbusi Prancūzijoje,  
priima mokines patogiomis są-  
lygomis. Nebrangiai pasiuva  
kostiumus, paltus ir sukneles.

## Kazio Česnausko

LIETUVIŠKAS RESTORANAS  
Pigūs, skanūs ir švieži valgiai.  
Stropus ir mandagus patarna-  
vimas. Čia taip pat randasi  
kambariai ir lovos, kur kiek-  
vienam kartu galima apsisėsti ir  
pernakvoti. Jei norite pigiai  
ir skaniai pavalgyti, lankyki-  
tės tik  
RESTORANE „EUROPA“  
c. Giribone 768, Pineyro.

## Akušerė Europietė

Filomena Beneš Bilek  
Diplomuota Prahos ir Buenos  
Aires universitetuose. Specialė  
pagalba gimdančioms. Neštum-  
mas, skuboti atsitikimai. Šlap-  
umo analizis, blenoragija,  
nereguliarės menstruacijos.  
Moterims lietuviams numazin-  
tos kainos. Pasitarimų valan-  
dos nuo 7 iki 21 ir sekmadie-  
niais. Trys kvadros nuo Cons-  
titucion.  
Lima 1217, U. T. 23 - 3389

## JURIDINIS BIURAS "ESLAVO"

Dr. Antonio Ortigeza, Advokatas.  
Domingo L. Sotomayor, Prokuratorius.  
José Podrez, Administratorius.

Civiliniai, komerciniai, kriminaliniai ir administra-  
ciniai reikalai. Darbo ir kelionių akcidentai. Atlygi-  
nimas už paliuosavimą iš darbo. Palikimai, bank-  
rotai, likvidacijos. Persiskyrimai, kontraktų rašy-  
mas ir išieškojimai.

Korespondentai Europoje: Lenkijoje, Rusijoje, Lietuvoje,  
Čekoslovakijoje, o taipgi šiaurinėje Amerikoje ir visuose  
Argentinios miestuose.

Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12 ir nuo 16 iki 19 val.  
LAVALLE 1605 — U. T. 35—3444  
ENTREPISO DERECHA BUENOS AIRES

## Pirma Lietuviška Šoferių Akademija

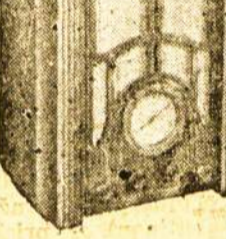


Įteikia Federalinės Sostinės ir  
Provincijos registro knygutę  
be sumokėjimo iš anksto ir be  
studijavimo trafiko knygučių  
(gidas) ir veltui suteikia dar-  
bą savo mokiniams, kurie to  
pageidauja.  
PILNAS KURSAS \$ 50.  
U. T. 21 - 0265

Calla VIEYTES 1789 (PUENTE BARRACAS) Bs. Aire.

## A. MUŠKETAS

Lietuvių radio technikas  
Monaco 4423 (altura Sanabria 2700)  
U. T. 50 — 5948



Fabrikuoja radio aparatus nuo mažia-  
usio iki didžiausio. Vietiniam pasikla-  
usymui beveik veltui, o kas nori girdėt  
Vokietiją, Prancūziją, Rusiją, Angliją  
ir Ispaniją — trumpųjų bangų aparatai  
pastatata į namus. — Taipgi sutaisau  
ir atnaujina visokius aparatus, o taipgi  
įvedu elektros instalacijas. Pirm negu  
kreipsitės kitur — pasiteiraukite čia.

## Didelė Lietuvių Poliklinika "ONCE"

5 gydytojai specialistai asmeniškai aptarnauja darbininkus ir šeimynas  
Dėka išbandyti praktikai ligininėse garantuojame visišką išgydymą:  
UZDEGIMAI visuose apsiereikimuose — staigūs ir kroniški. Išvaly-  
mas šlapinimosi kanalų patikrinti visiškai išgydymui. LYTNIS SILP-  
NUMAS, sulyg naujausios gydymo sistemos. SIFILIS — visiškai iš-  
gydomas. ODOS LIGOS: Egzema. Kraujas. Viduriai. Užsnuodijimai.  
Rūgštumas. Kepeny. Plaučiai. Kataras. Širdis ir širdies ligos. REU-  
MATIZMAS kankinantis. MOTERŲ LIGOS: Kroniški tekėjimai. Neš-  
tumas. Sunkumai. GERKLE. Nosis, Ausys. Gerklės uždegimai. Tonsi-  
lų operacija be skausmo. HEMOROJUS. Aptinimai — pašalinami be  
skausmo, be operacijos ir nesutrudant darbo dienų.  
Diatermija — X Spinduliai — Gydytojiška elektrizacija — Kraujo  
ir šlapimo ištyrimas.  
EKONOMIŠKI ABONENTAI — MOKESTIS RATOMIS  
PATARIMAS \$ 2, — kolonijos nariams  
Priėmimas: nuo 9 - 21 kasdien; šventadieniais ir sekmad. nuo 9 - 12.  
Rivadavia 2719 — Buenos Aires

Jei nori būti apžiūrėtas savo gydytojo, kreipkis pas

## Dr. A. Godel

KUR BŪSI ASMENIAI JO PATIES PRIIMTAS  
Tikro ir greito gydymo specialistas  
BLENORAGIJA — TRIPERIS  
Gydomas naujausiais prancūzų ir vokiečių metodais  
SIFILIS 606 — 914  
ODOS IR KRAUJO LIGOS  
MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliarės menstruaci-  
jos. SPECIALISTAI šių ligų: ŠIRDIES, REUMATIZMO  
"X" Spinduliai. — Diatermija. — Analizis  
Lietuviams pirmas patarimas veltui.  
Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20 val.  
CALLE CANGALLO 1542 BUENOS AIRES

## GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS APTARNAUJAMAS  
GYDYTOJAI  
SPECIALISTAI  
1) Modernišk. Dispensarai Antivenerišk — Blenoragija. 2)  
Greitas ir visiškai išgydymas naujuoju būdu. 3) Kraujo anali-  
zai, lytinių ligų gydymas. 4) Odos ligos: Egzema, plėtmiai, be  
operacijos. 6) Impotencijos gydymas, skubus jėgų grįžimas.  
7) Gerklė, nosis, ausys: Uždegimai, tonsilai. 8) Širdies plaki-  
mas. Elektriškas gydymas. 9) Plaučių ligos, kosulys. Diatermi-  
ja. 10) Vidurių ligos, vėmimas, išvalymas. 11) Reumatizmas:  
Kaulų ligos, kataras. 12) Moterų ligos: (Atskirai). Mėnesinės.  
13) Venerinių ligų skubus, beskausmis gydymas.  
MŪSŲ ŽINOMOJI KLINIKA, GYVUODAMA 15 METŲ  
GARANTUOJA GREITĄ IR VISIŠKĄ IŠGYDYMĄ  
PATARIMAI IR ANALIZAI V E L T U I  
nuo 9 — 21. Sekmadieniais nuo 9 — 12 val.  
PILNAS IŠGYDYMAS \$ 40, MOKANT \$ 5 SAVAITEI  
Ekonomiški abonentai ratomis. Supranta lietuviškai.  
RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

**JONAS SUDNIUS**  
Savo dirbtuvėj išmokina važinėti autu, paruošia me-  
chanikus, padečia išimti šoferių karnetus  
CALLE RIO NEGRO 3960 BUENOS AIRES  
U. T. 61 — Corrales — 1524

**Dr. VIRGILIO RAFFINETTI**  
Medicinos gydytojas: vaikų, moterų, veneros, vidaus li-  
gos. Patarimas \$ 1.—. Atvyksta į namus už \$ 3.—.  
BERNARDINO RIVADAVIA 2138, VALENTIN ALSINA  
U. T. 20 — Valentin Alsina — 9021.

**RECUERDE IMI**  
INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL  
BLENORRAGIA  
SIFILIS Y DEMAS VENEREAS  
EL INSTITUTO MAS ANTIGUO ATENDIDO POR MEDICOS  
BRASIL 923 PLAZA CONSTITUCION  
08 10 A 12 08 15 A 21



# KRONIKA

## NEPAPRASTAS SUSIDOMĖJIMAS PROF. VYTAUTO BACEVICIAUS KONCERTU

Koncertas įvyks kovo 9, šeštadienį, 1940 „José Verdi“ teatre. Susidomėjimas kolonijoje yra nepaprastas. Jau daug įžangų parduota iš anksto.

Bus pastatytas „Jose Verdi“ scenoje didelis koncertinis fortepijonas, išnuomotas iš žinomo Liutermozerio muzikos instrumentų magazino. Tai bus galima išgirsti tikrai meniška programa. Lietuvių kompozitorių muziką gal greit neturėsime progos išgirsti. Keista, kad atsiranda tokių, kurie daro pastangas, kad mūsų visuomenė, ta vienintelė pasitaikiusia proga, tikro meno negalėtų pamatyti ir išgirsti.

Programoje taipgi dalyvauja „Marconi“ teatro artistė, mūsų žavioji šokėja Genė Paulauskaitė, dainininkas Augustas Išmanta ir jų akompanuotojas Pranas Krapovicakas.

Po koncerto, galingam orkestrui griežiant, tęsis linksmi skaitlingos publikos šokiai iki pat 4 val. ryto. Įžanga visiems tik po 1 pežą.

Berisso lietuvių kolonija profesoriui Bacevičiui koncertą rengia kovo 16 d. ukrainiečių draugijos „Prosvita“ salione, gatvėje Montevideo.

## JAUKUS LIETUVOS ŽYDŲ DRAUGIJOS VAKARAS

Lietuvos Žydų Draugijos palpoje, Paso 550, 24 - II - 40 įvyko labdaringas vakaras, kuriame dalyvavo apie 300 žmonių. Kaip jau žinoma, ši draugija yra pasituntusi virš \$ 30.000,00 broliams vilniečiams šelpiti; ir šio vakaro tikslas buvo atžymėti Vilniaus grįžimą Lietuvai, ta proga sukeliant lėšų vilniečių šelpimui. Vien tortas iš varžytinių tapo parduotas už \$ 60,00, kurį nupirko L. Šavelskis, o laikrodį pasiekė \$ 90,00, kurį nupirko F. Vaitkevičius.

Vakaras buvo labai jausmus. Kalbas pasakė lietuviškai draugijos pirm. E. Ioffe, žydiškai — sekr. L. Stalevičius. Kalbėjo vilniečių draugijos, prisijungusios prie L. Ž. draugijos pirm. Levinas, vicepirm. Šucheris, Rumunijos žydų atstovas, Di Prese atstovas, radio artistas Hevel Kac ir lietuvių spaudos bei organizacijų atstovai: Pr. Ožinskas, J. Baltušninkas, A. Arlauskas, J. Maselskis, V. V. Nalivaika, prof. V. Bacevičius, F. Vaitkevičius ir kiti kviesti svečiai. Draugijos narės tikrai kultūringai ir draugiškai sudarė malonią nuotaiką, kurioje sukelta nemažai lėšų brolių vilniečių šelpimui.

— **Kambarys** šeimai liet. namuose prie Boedo ir S. Juan išsinuomoja už \$ 30: Mazza 1334.

## ŠI ŠEŠTADIENI ĮVYKSTA SUSIVIENIJIMŲ VAKARAS ALSINOJE

S. L. Arg. antrasis skyrius ruošia linksmą vakarą visiems šį šeštadienį, 2 - III - 40. Pradžia 8 v. v. ir tęsis iki 4 val. ryto. Vyrams įžanga tik 50 centavų, o visai kitai publikai nemokama. Vakarėlio vieta: Portela 870 (kampas Peru), Val. Alsina. Ten bus jauku, linksma ir malonu.

## LINKEJIMAI IS KORDOBOS KALNŲ

Praleidę keletą savaičių Miramare ir La Cumbre, dar šiek tiek užtrukome laipiodami po stebėtinai gražius Kordobos provincijos kalnus. Po įtempto metų darbo, čia tikrai galima pataisyti sveikatą. Pirmaiu negu grįšime, siunčiame \$ 12,00 „A. L. Balsui“. Tai mūsų prenumerata čia ir sėdėti Lietuvoje. Linkejimai Dobkevičiams. Vaitkevičiams ir visiems „A. L. Balso“ skaitytojams.

Juozas ir Ona Jociai.

## LANKESI MYKOLAS KUPREVICIUS

Senas „Argentinos Lietuvių Balso“ draugas Mykolas Kuprevičius, dirbas atsakomąja darba Hardcastle kompanijoje Ing. White, perėitą savaitę aplankė „A. L. Balso“ redakcija. Lankydamasis sostinėje, sutvarkė savo lotus ir sūnaus gimimo metrikų reikalą (mat sūnus yra gimęs laive, važiuojant Argentinon) ir prisipirkęs literatūros vėl išvyko į Ing. White, kurio kaimynystėje, Bahia Blanca gyvena p-lė Lelešūtė. Žmuidzinai ir kiti „A. L. Balso“ skaitytojai.

## ATEJO „KELEIVIO“ ŽODYNAS

„A. L. Balso“ redakcija tik ką gavo naują siuntinį „Keleivio“ redaktoriaus drg. St. Michelsono parašytų lietuvių ir anglų kalbos žodynų, iš kurių yra lengviausia išmokyti kalbėti angliškai.

Tuos žodynus - vadovėlius nusiperkant redakcijoj, kiekviena knyga kainuoja po 2 pezus. Išsirašant paštu, reikia prisiųsti \$ 2,50, knygos ir jos prisiuntimui apmokėti. Minėtasis veikalas — Lengvas būdas išmokyti angliškai — yra didelio formato, 95 puslapių. Kas nori įsigyti, pasinaudokite proga, nes jau kelis kartus buvo išrašyta ir vis greit pasibaigdavo.

## S. L. ARG. GYDYTOJAS

S. L. Arg. 4-tas skyrius susitarė su Dr. Antonio Balati, ligoninės Muniz 18 - 19 salių gydytoju, narių priėmimui ligoninėje nuo 17 iki 19 val. Namuose: Cachi 907 (U. T. 61. — 1389) priima nuo 15 iki 18 val. Su S. L. Arg. raštu gydytojas priima visiškai nemokamai. Naudokitės!

J. Strausmanas, sekr.

## PAŠTO DEŽUTĖ

Gauti ir persiųsti bei asmeniškai įteikti laišškai: Mykolui Šarūnui, Petriui Tumui, Steponui Valašiniui, Jonui Gradeckui (2), Juozui Lekstuičiui, Anelei Kareniauskienei (2), Juozui Želioniui, Antanui Šimkūnui, Pranui Jonaičiui, Aleksandrui Orliavičiui (4).

Redakcijoj randasi: Rapolui Krasauskui, Petriui Brusokai, Maksui Maksimovui, Kaziziui Kaulakiui, Juozui Leškevičiui, Jonui Klimavičiui, Petriui Skurauskui, Leonui Gudelevičiui, Stanislovui Stankevičiui (2), Stasiui Kaiziui, Jonui Radžiūnui, Feliksui Kažėniauskui, Marijai Nakaitei, Antanui Zvaliauskui, Simui Mikalajūnui, Napoleoniui Tumoniui, Petriui Raliui, Juliei Lazdauskaitei - Šimkuvienei, Ignui Raudeliūnui, Juozui Sabaliauskui, Kaziziui Gaižauskui, J. Džiugiui ir M. Baniui. Be to, šiam „A. L. Balso“ numerui einant į mašiną, gauta didelis glėbys laiškų iš Lietuvos daugybei čia nespėtų suminėti adresatų.

## SVEIKINO LIETUVOS PASIUNTIŲ

Lietuvos Pasiuntinybė praneša: Lietuvos Nepriklausomybės XXII metų sukakties proga Lietuvos Pasiuntiniui Pietų Amerikoje Ponui Dr. K. Graužiniui prisiuntė pasveikinimus J. E. Ponas Argentinios Respublikos Prezidentas, Užsienio Reikalų Ministras, visi kiti Argentinios ministrai, Užsienio Reikalų Ministerijos aukštesnieji pareigūnai ir diplomatinis korpusas.

## LIUTKAUSKAI IŠVYKO LIETUVON

Pereitą sekmadienį italų laivu „Oceanica“ iš Buenos Aires išplaukė Europon Jonas Liutkauskas su savo žmonele Veronika Petrauskaite - Liutkauskiene.

Šie „A. L. Balso“ skaitytojai gyveno Rosario mieste. Jau 1934 metais lankėsi Lietuvoje ir jiems patiko. Del to dabar, nepaisydami brangiai kainuojančios ir rizikingos kelionės, vėl išvyko Alytaus apskrityn, Simno valsčiuon, Ponkiškių kaiman.

Liutkauskai priketino parašyti „A. L. Balsui“ savo kelionės išpuodį ir naujienų iš Lietuvos.

## LIETUVIŲ CENTRE „KNARKIA PALIEPUS“

Žinomoji vienaveiksmė rusų komedija „Knarkia Paliepus“ bus suvaidinta Lietuvių Centre šį sekmadienį, 3 - III - 40, 17 val. Vaziuoti iki General Paz autobusu 41 arba kolektyvu 15 nuo Mataderos. Lietuvių Centro adresas: Tabaré 6950, Villa Lugano. Įžanga visiems laisva ir nemokama. Kas nori pasijuokti ir pasilinksinti, atvažiuokite į Lietuvių Centrą šį sekmadienį.

## BROLIS IS USA IEŠKO ARGENTINOJE GYVENANČIOS SESUTES

Aš Jurgis Latvis, gyvenantis šiaurinėje Amerikoje, paieškau savo sesers Ursulės Latvytės, gyvenančios Argentinijoje, paeinančios iš Laucijų kaimo, Ukmergės' apskr. Ji pati ar kas kitas apie ją žinąs malonėkite man pranešti šiuo adresu: Mr. G. Latvis, 234 Palisad Ave., Cliffside, N. J., USA.

## SUGLAUSTOJI KRONIKA

— Berisso Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuvių Minėjimo Komisija praneša, kad del vykstančių balsavimų provincijoje Lietuvos Nepriklausomybės 22 metų sukaktuvių minėjimas kovo 3 d. neįvyks, bet nukeliama tolimesniai laikui, apie ką bus pranešta vėliau.

— Estu draugija „Estonia“ 24 - II - 40 iškilmingai paminėjo Estijos respublikos 22 metų sukaktuves. Draugijos patalpos persipildė Buenos Aires estais ir kitais kaimyninių tautų išeiviais. Kalbas pasakė Estijos Suomijos, Latvijos ir Lietuvos atstovai.

— Reikalings virėjos padėjėja. (Namuose dirba virėja lietuvaitė): M. Pelliza 1059, Olivos. U. T.: Olivos 1717.

— Reikalings kėdžių dirbėjas (carpintero de sillan). Salvos geros. Kreiptis asmeniškai į dirbtuve: c. Piedra Buena 5548, Villa Lugano, Bs. Aires. (484-485)

— Lietuvių karpinterija nori nirkti kamiona. Siūlyti: c. Piedra Buena 5548, V. Lugano, Bs. Aires.

— „Ahoras“ žurnalo laidoje 23 - II - 40 tilpo paveikslas iš priėmimo šal Lietuvos ministerij Vasario šešioliktosios prog. Patalpino vietinės spaudos fotografas Karolis Dobkevičius.

— D. K. Graužinis su šeimyna 27 - II - 40 išvyko porai savaičiai Urugvajun.

— P-lė Onvtė Marčiūlionytė 28 - II - 40 ištekiėjo už vilniečių Teodoro Neščiuoko. Vestuvės įvyko jaunosios brolio namuose Villa Lugane, dalyvaujant pp. Mičiūdams ir visiems eilei giminių ir draugu. Daug laimės jaunavedžiams!

— Berisiečiai Kazimierai Vilkas, Adamonis, Janonis, Zeimys, Marcinkevičius, Leipus gavo daug sveikinimų savo vardadienio proga. Tarpusaviv berisiečių sugyvenimas gerėja.

— Bud A. S. Kruger, „Fordo“ kompanijos inž. nuo laivo „East Indian“ 25 - II - 40 lankėsi „A. L. Balso“ redakcijoje. Išrašė „A. L. Balso“ savo tėveliams Klevelande ir papasakojo savo įdomios kelionės nuotykius. Porą savaičių praleido Neçochea kurorte.

— S. L. Arg. 1 sk. visuotinas narių susirinkimas įvyks 3 - III - 40, 13 val., Florida 2908 Val. Alsina. Prašomi visi nariai ateiti nesivėluojant ir atsivesti naujų narių prisirašymui prie pirmojo skyriaus.

A. Šiaudvytis, pirmin. — S. L. A. 3-čio sk. visuotinas narių susirinkimas įvyks 3 d. kovo mėn., sekmadienį, 9 val. ryto, g-vė Goncalvez Diaz 1073, Barracas. Dienotvarkė: II suvažiavimo protokolas ir kiti draugijai svarbūs reikalai.

Tad prašome visus narius būtina dalyvauti.

S. L. A. 3 sk. Valdyba.

## LIETUVISKAS VIESBUTIS „Klaipėda“

Kazys Matkevičius, sav. Defensa 665 - U. T. 33 - 5914 Svarūs ir pigūs kambariai. Lietuviškas ir argentinis maistas. Šeštadieniai ir sekmadieniai nopiačiai.

## DIPLOMUOTA AKUŠERĖ

Pragoje ir Bs. Aires ANNA J. DE CHERPA Turi didelę praktiką iš Pragos klinikos ir iš Buenos Aires ligoninės Rawson. Priima pacientes, aptarnaujant juo geriausiai ir pigiai: ENTRE RIOS 621. Bs. As. U. T. 38—Mayo—8182

## SMULKŪS SKELBIMAI

ATYDZIAI PERSKAITYKIT ŠIO SKYRIAUS SKELBIMUS

**LIETUVOS PASIUNTINYBĖ**  
Cerrito 1493 U. T. 44—5243  
Priima nuo 10 iki 13 val. kasdien, išskiriant sekmadienius ir šventadienius. Pasiuntinybė uždaryta Lietuvos įstatym. numatytomis nedarbo dienomis bei Argentinios Respublikos svarbiausiomis šventėmis.

**ARGENTINOS PILIETYBĖ**  
padeda išgauti ir tam reikalui dokumentus sutvarko, o taip pat rašo prašymus ir atlieka įvairius vertimus  
**J. POGORECKIS**  
Cevallos 1764  
Telef. 26 — 1747

**NAMAS SU 2 SKLYPAIS.**  
Pigia parduodamas namas iš trijų kambarių ir virtuvės kartu su dviem sklypais c. Isleta 4356, Valentin Alsina. Trys kvadros iki autobuso 13. Pardavimo sąlygas galima sužinoti kiekviena dieną: Isleta 4356, Val. Alsina.

Lietuviška dažykla ir siuvykla „GENERAL BELGRANO“  
Siuvam vyriškus ir moteriškus rūbus; taisom, valom ir dažom. Valom ir dažom skrybėles.

**PETRAS TALALIS**  
Calle Belgrano 357  
U. T. 33—4814

Rosario lietuvių dėmėsiui  
**DAKTARAS E. LEVINAS**  
Kalba lietuviškai  
Diplomuotas Argentinioj ir Vokietijoj gydytojas, specialistas moterų ir vyrų ligų Gydymas moderniškas ir nebrangus: ištyrimas su X spinduliais.  
c. MITRE 923, Telefon: 3671  
**Rosario**

**VISI LIETUVIAI LANKO ANTANO ŠVARLIO KIRPYKLĄ**  
Pigios kainos, mandagus ir higieniškas patarnavimas: Patricios 1581, Boca, Bs. As.

**Jonas Kriksčiūnas**  
mūrinių namų statytojas  
Tabaré 6971, V. Lugano, B. A.

**Anilina „Colibri“**  
nudažymui visokių medžiagų.  
Tepalas avalinei „COLIBRI“.

**PARSIDUODA NAMAS BERISSE**

su visais patogumais, lietuvių gyvenamame rajone, su dideliomis perspektyvomis. Del išvykimo šeiminkų, parduodama labai lengvomis sąlygomis. Asmeniškai kreiptis: Sr. J. Abesiūnas, c. Comercio 4340, Berisso, F. C. S. Norintieji sužinoti daugiau smulkmenų, prašomi kreiptis laišku į parduodamojo namo savininką: Sr. V. Senulis, Estancia Sans Souse, Tandil, F. C. S. (480-3)

**GIMIMO METRIKŲ**  
išreikalavimas, vertimas, tvirtinimas ir legalizavimas, o taipgi visų kitų raštų ir dokumentų paruošimas geriausia atlikti naudojanties „Argentinos Lietuvių Balso“ Redakcijos patarnavimu: Independencia 2706, Bs. Aires. U. T. 45—1018.

## Pr. Dombravas

Teisių reikalai, prašymai, vertimai, kontraktai ir t. t.  
Corrientes 1680, piso 4.

## P. Lukoševičius

Lapkričio 16 d., 1939. Nr. 470 Cachi 813. N. Pompeya, B. Aa. Almacenas — maisto produktai ir gėrimai. Savas — pas savą!

## Švarios Nakvynės

„Argentinos Lietuvių Balso“ namuose. Atskiri kambariai vyrams ir moterims. Lovos nuo 50 centavų. Mainant ta, nybas ir atostogų laiką geriausia praleisti „A. L. Balso“ namuose. Atvykstantieji iš užsienio ar iš tolimesnių Argentinios miestų svečiai visuomet apsigyvena „A. L. Balso“ namuose: U. T. 45 — Loria — 1018 Independencia 2706, Bs. Aires (Priv. tramv.: 58, 59, 55, 46).

## Dr. A. Krichmar

Dentistas - Chirurgas  
**GALICIA 814 — PINEYRO**  
(Kampas Rivadavia)  
Dantų gydymo konsultorija, kurioje atliekamas gerai darbas, pigiomis kainomis. Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 14 iki 20

**SOKIŲ MOKYKLA**  
Šokių mokytojas prof. Levickis mokinius ir mokines priima privačiai.  
Rodriguez Peña 217, 2o. piso, U. T. 35-Libertad-6705 Bs. Aa.

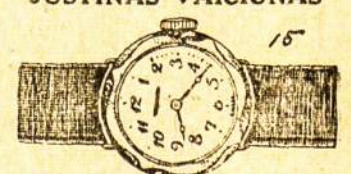


**B. IVANAUSKAS**  
Angliškos medžiagos, paryžiškos mados, lietuviškas darbas — kiekvienam vyrui

u ž t i k r i n a turėti gražius, mados, praktiškus ir ekonomiškus rūbus. Užeit pasiteiranti:

**AVENIDA ALBERTA 3731**  
(Savi namai) N. P., Bs. Aires.

## JUSTINAS VAICIONAS

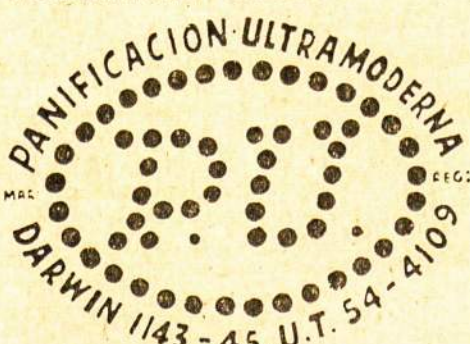


pigiai ir sąžiningai taiso gramafonus, laikrodžius ir visokių kitokių daiktus.  
Curupaiti 3359, Puente Alsina



Puikūs paltai, dailūs kostiumai ir elegantiškos suknelės gražiausia siuvama tik pas Modiste Danutę Estados Unidos 1080 — Bs. As

## ULTRA MODERNIŠKA DUONOS KEPYKLA



Kepama ir pristatoma namams geriausias rūšies duona  
**Felipe Vaitkevičius**  
DARWIN 1143-45 U. T. 54 - 4109. — BUENOS AIRES

## LEON FREYER

PRISIEKES VERTEJAS — TRADUCTOR PUBLICO NACIONAL  
Lambare 1034 (alt Corrientes 4600); U. T. 54—5415. Bs. As  
Buenos Aires universiteto patvirtintas prisiekusis lietuvių vertėjas, verčia ir tvirtina visokius dokumentus Argentinios ir Lietuvos taisyklių reikalams, Argentinios pilietybės išgavimo reikalui ir t. t. Duoda teisinius patarnus, sutvarko ir tvirtina Lietuvos ir vietinius dokumentus, sulyg minimalio vyriausybės nustatyto tarifo.

## DESE CATEGORIA



**PEINESE CON LO MEJOR**  
DESE 30 CTS

